

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, lov om Danmarks Evalueringsinstitut og forskellige andre love (Opgavebortfald på Børne- og Undervisningsministeriets område m.v.)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen
 - 1.1. Høringsperiode
 - 1.2. Hørte myndigheder, organisationer m.v.
2. Høringssvarene
 - 2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget
 - 2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget
 - 2.2.1. Opgavebortfald på undervisningsmiljøområdet
 - 2.2.1.1. Nedlæggelse af Dansk Center for Undervisningsmiljø og deraf følgende flytning af klageinstans
 - 2.2.2. Opgavebortfald vedrørende Danmarks Evalueringsinstitut
 - 2.2.2.1. Ændringer af evalueringsinstitutets opgaver
 - 2.2.2.2. Sammensætning af bestyrelsen
 - 2.2.2.3. Nedlæggelse af repræsentantskabet
 - 2.2.3. Opgavebortfald på folkeskoleområdet
 - 2.2.3.1. Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med folkeskolelernes kvalitetsudvikling og med kvalitetsudviklingen i undervisning i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem med kvalitetsaftale
 - 2.2.3.2. Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.
 - 2.2.3.3. Nedlæggelse af Rådet for Børns Læring
 - 2.2.4. Opgavebortfald vedrørende kommunale internationale grundskoler
 - 2.2.4.1. Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med kommunale internationale grundskolelernes kvalitetsudvikling
 - 2.2.5. Opgavebortfald vedrørende klage over afgørelser på gymnasieområdet m.v.

12. november 2024
Sagsnr.: 24/32670
Juridisk Kontor

Departementet
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

CVR-nr.: 20453044

- 2.2.5.1. Klage over afgørelser fra private institutioner for gymnasiale uddannelser og ophævelse af bemyndigelse
- 2.2.6. Opgavebortfald vedrørende vedtægtsområdet på de frie skolers område
 - 2.2.6.1. Forenkling af vedtægtsområdet for de frie skoler

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, lov om Danmarks Evalueringsinstitut og forskellige andre love (Opgavebortfald på Børne- og Undervisningsministeriets område m.v.) har i perioden fra den 22. oktober 2024 til den 30. oktober 2024 (9 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 22. oktober 2024 endvidere sendt til Børne- og Undervisningsudvalget til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 22. oktober 2024.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget hørings svar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *. Derudover er der visse organisationer mv, der har afgivet fælles hørings svar og kan derfor ikke findes særskilt. Sådanne er markeret med **.

Høringspart	Hørings-svar modtaget	Be-mærk-ninger	Ingen bemærk-ninger
ADHD-Foreningen			
Advokatsamfundet			
Akademiet for de Tek-niske Videnskaber			
Akademikerne	X	X	

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger			
Ankestyrelsen	X		X
AOF Danmark			
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd			
Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag			
Arkitektskolen i Aarhus			
Astra – Center for Læring i Natur, Teknik og Sundhed			
Autismeforeningen			
Beskæftigelsesrådet			
Blik- og Rørarbejderforbundet			
Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL)	X	X	
Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL) – Lederforening			
Børnenes Bureau			
Børne- og Kulturchefforeningen	X	X	
Børnerådet	X	X	
Børnesagens Fællesråd			
Børns Vilkår	X	X	
Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU)	X		X
CEPOS			
Cevea			
Claus Munch Drejer, Episteme Research*	X	X	
Daghøjskoleforeningen			
Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO)			
Danmarks Evalueringsinstitut – EVA	X	X	

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation			
Danmarks Idrætsforbund			
Danmarks Lærerforening	X	X	
Danmarks Private Skoler – grundskoler & gymnasier	X	X	
Danmarks Statistik			
Danmarks Vejlederforening			
Danner			
Dansk Arbejdsgiverforening			
Dansk Blindesamfund			
Dansk Center for Undervisningsmiljø	X	X	
Dansk Center for Undervisningsmiljø - Bestyrelsen*	X	X	
Dansk Center for Undervisningsmiljø - Den Nationale Klageinstans mod Mobning*.	X	X	
Dansk Center for Undervisningsmiljø – Tilsynet*	X	X	
Dansk El-forbund			
Dansk Erhverv	X	X	
Dansk Firmaidræt	X	X	
Dansk Flygtningehjælp			
Dansk Folkeoplysnings Samråd	X	X	
Dansk Handicap Forbund			
Dansk Industri	X	X	
DM - Dansk Magisterforening	X	X	
Dansk Metal			
Dansk Oplysnings Forbund			
Dansk Psykolog Forening			

Dansk Skoleforening for Sydslesvig			
Dansk Skoleidræt			
Dansk Socialrådgiverforening			
Dansk Ungdoms Fællesråd			
Danske Advokater			
Danske A-kasser			
Danske Dagbehandlingstilbuds Netværk			
Danske Døves Landsforbund			
Danske Erhvervsakademier	X	X	
Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne**	X	X	
Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne**	X	X	
Danske Forlag			
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning(**)	X	X	
Danske Gymnasier	X	X	
Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger			
Danske Handicaporganisationer			
Danske HF & VUC			
Danske HF og VUC - Bestyrelserne			
Danske Landbrugsskoler			
Danske Musik- og Kulturskoler			
Danske Professionshøjskoler	X	X	
Danske Regioner	X		X
Danske Revisorer			
Danske seniorer			
Danske Skoleelever**	X	X	
Danske SOSU-skoler**	X	X	
Danske SOSU-skoler Bestyrelserne**	X	X	

Danske Studerendes Fællesråd*	X	X	
Danske Tale-, Høre- og synsinstitutioner (DTHS)*	X	X	
Danske Universiteter	X	X	
Dataetisk Råd	X	X	
Datatilsynet			
De Anbragtes Vilkår			
De Danske Sprogcentre			
DEA			
Den Danske Filmskole			
Den Danske Scenekunstskole			
Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH)			
Det Centrale Handicapråd			
Det Jyske Musikkonservatorium			
Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler			
Det Kongelige Danske Musikkonservatorium			
Det Kriminalpræventive Råd			
Det Nationale Integrationsråd			
Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig			
Digitaliseringsstyrelsen			
DJØF			
Efterskoleforeningen	X	X	
EjendomDanmark			
Engineer the Future			
Erhvervsskolernes Elevorganisation**	X	X	
Erhvervsskolelederne			
Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR)	X		X
Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)	X	X	

Fagligt Fælles Forbund			
FGU Danmark	X	X	
Finans Danmark	X	X	
Finansforbundet			
Finanstilsynet	X		X
FOA	X	X	
Folkehøjskolernes Forening i Danmark	X	X	
Folkeligt Oplysnings Forbund			
Fora			
Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD)	X	X	
Foreningen af Frie Fagskoler			
Foreningen af katolske skoler i Danmark			
Foreningen af Kristne Friskoler			
Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser			
Foreningen af Private Udbydere			
Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler			
Foreningen til gavn for børn og unge (fobu)			
Foreningsfællesskabet Ligeværd			
Forhandlingsfællesskabet			
Forsikring og Pension			
Forældrenes Landsorganisation (FOLA)	X	X	
Frie Skolers Lærerforening			
FRISKOLERNE	X	X	
FSR – danske revisorer			
Fødevarerforbundet NFF			

Gentofte Børnevenner			
Gymnasiernes Bestyrelsesforening	X	X	
Gymnasieskolernes Lærerforening	X	X	
Helene Borgholm*	X	X	
HK/Kommunal**	X	X	
HK/Stat**	X	X	
HORESTA			
HvorErDerEnVoksen			
IFFD – Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark			
Industriens Fond			
Insero			
Institut for Menneskerettigheder	X	X	
Justitia			
KL	X	X	
Klagenævnet for Specialundervisning			
Kommunale Velfærdsschefer			
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen			
Kraka			
Kriminalforsorgen			
Kristlig Fagbevægelse (Krif)			
LandboUngdom			
Landbrug & Fødevarer			
Landdistrikternes Fællesråd			
Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område			
Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet			
Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark			
Landsforeningen af Ungdomsskoleledere			
Landsforeningen for førtidspensionister			

Landsforeningen for Socialpædagoger			
Landsforeningen Livsværk			
Landsorganisationen Danske Daginstitutioner (LDD)	X	X	
Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS)	X	X	
Landssammenslutningen af Handelsskoleelever**	X	X	
Landssammenslutningen af Foreninger for Selvstændige Børnepassere			
Landssamråd for PPR-chefer			
Lasse Sloth Harbo*	X	X	
Laura Sloth*	X	X	
Lederne			
Ledersamrådet for STU og VSU i Danmark	X	X	
Lev Uden Vold			
Lilleskolerne			
LOF			
Lærernes Centralorganisation			
Lær for Livet			
Læsekonsulenternes Landsforening			
Læse- og Matematikvejlederforeningen			
Manderådet			
Marianne Kolle Christensen og Annette Bech Morgen*	X	X	
Maritime Uddannelser*	X	X	
Medierådet for Børn og Unge			
Modstrøm - Foreningen for FGU-elever og unge omkring FGU			
Nationalt Center for kompetenceudvikling			

Nationalt Videncenter for Ordblindhed og andre Læsevanskeligheder			
Naturvidenskabernes Hus			
Netværket for kostafdelinger			
NOTA – Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder			
OpenDenmark			
Operation Dagsværk			
Ordblindeforeningen			
Plejefamiliernes Landsforening			
Red Barnet	X	X	
Rektorkollegiet for de Maritime Uddannelser			
Rigsrevisionen	X		X
ROAL – Samrådet for Ordblindhed og andre Læsevanskeligheder			
Rytmisk Musikkonservatorium			
Rådet for Børns Læring			
Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)			
Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser			
Rådet for Socialt Udsatte			
Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-rådet)			
Sammenslutningen af Steinerskoler i Danmark			
Sammenslutningen af Unge Med Handicap			
Samrådet af Specialskoleledere			

Sekretariatet for Erhvervsrettede Vel-færdsuddannelser			
Selveje Danmark	X	X	
Selvejende og private institutioners for-ening (Spifo)			
Sjældne Diagnoser			
Skole og Forældre	X	X	
Skolelederforeningen	X	X	
SMVdanmark			
Socialpædagogerne (Socialpædagogernes Landsforbund)	X	X	
Sofie Worm Tighe*	X	X	
Styrelsen for Arbejds-marked og Rekrutte-ring*	X		X
Studievalg Danmark			
Syddansk Musikkon-servatorium			
Søren Christensen*	X	X	
TABUKA - Landsforeningen for nuværende og tidli-gere anbragte			
TAT-Kredsen			
Tekniq			
Tina Ginnerup Jesper-sen*	X	X	
Udbetaling Danmark			
Uddannelsesforbun-det	X	X	
Uddannelseslederne			
Uddannelsesrådet for de maritime uddan-nelser			
Udviklingshæmme-des Landsforbund (ULF)			
Ulla Kjærvang*	X	X	
Ungdomsringen			
Ungdomsskolefor-ening			
Ungdomsuddannel-sernes Vejlederfor-ening	X	X	
Unicef			

Universe			
VUC Bestyrelsesforeningen			
Ældre Sagen			
Aarhus Universitet*	X	X	

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag. De dele af høringssvar, som ikke angår lovforslaget, er ikke gengivet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Børne- og Undervisningsministeriets egen foranledning.

2.1. *Generelle bemærkninger til lovforslaget*

Ankestyrelsen, Danske Regioner, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, Rigsrevisionen, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, har ingen bemærkninger.

FRISKOLERNE har ikke bemærkninger til indholdet i høringen.

Børne- og Kulturchefforeningen tilkendegiver, at foreningen længe har udtrykt ønske om et samarbejde mellem stat og kommuner, der er baseret på tillid, understøttelse og ligeværd, og derfor er positive overfor lovforslaget, hvor bl.a. en række tilsyn på skoleområdet ønskes nedlagt.

BUPL anser det samlede set for problematisk, at det er de statslige funktioner på området, der er tættest på praksis, som med samlelovforslaget skæres væk. Det mindsker statens mulighed for at sikre, at kvalitetsudvikling og lovgivningsarbejde kvalificeres af faglig indsigt og tilbageløb fra praksis.

Børnerådet er bekymret for, at det politisk prioriterede opgavebortfald på Børne- og Undervisningsministeriets område kan have konsekvenser for børns ret til en god skole og et godt undervisningsmiljø, og at kommuner og skoler, der har brug for vejledning og støtte til at højne kvaliteten i deres skoletilbud, ikke kan få den hjælp, de har brug for. Samlet set er det Børnerådets opfattelse, at forslagene om nedlæggelse af DCUM og Rådet for Børns Læring og afskaffelse af kvalitetstilsynet har betydning for statens forpligtigelse til at efterleve børns ret til en skole af høj kvalitet og et godt undervisningsmiljø, hvilket Børnerådet mener, er dybt problematisk.

Dansk Erhverv støtter regeringens ambition om at reducere årsværk i den statslige administration, og ønsket om at bremse de seneste års vækst i denne, men mener dog, det er vanskeligt at se, at bevillingen til EVA skulle høre under netop denne problemstilling.

Dansk Firmaidræt ser positivt på de intentioner, der ligger bag forslaget om at strømline og forenkle statslige tilsyn og administration, og Dansk Firmaidræt anerkender behovet for at prioritere ressourcerne målrettet for at skabe de bedste uddannelsesmiljøer for børn og unge. Dansk Firmaidræt ser mange positive aspekter i lovforslaget og de muligheder, det skaber for at fremme trivsel og bevægelse blandt elever og studerende. Dansk Firmaidræt ser frem til at følge implementeringen og tilbyder sin støtte og samarbejde for at sikre, at bevægelse fortsat er en prioritet i uddannelsesmiljøerne, da det fysisk aktivitet bidrager til at skabe stærkere fællesskaber og sundere læringsmiljøer for alle.

Dansk Industri bakker som udgangspunkt op om forslag, der kan nedbringe unødvendigt bureaukrati og lette administrationen.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier er enige i den overordnede intention i regeringens oplæg til politisk prioriteret opgavebortfald om fokus på opgaver med karakter af administration, tilsyn og kontrol.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning retter generelt skarp kritik mod udsigten til bortfaldet af de forskellige opgaver med tilsyn, kvalitetskontrol og forskning inden for Børne- og Undervisningsministeriets område.

FOLA finder flere af de foreslåede ændringer problematiske, særligt fordi de indebærer et betydeligt tab af statslig og uvildig viden samt tilsyn på uddannelses- og børneområdet. FOLA har forståelse for, at ministeriet ønsker at skabe administrative og økonomiske besparelser, men opfordrer kraftigt til, at dette ikke sker på bekostning af børns trivsel og rettigheder i offentlige institutioner. FOLA mener, at kvalitetstilsyn, uvildig evaluering og rådgivning er afgørende for at sikre både høj kvalitet og demokratisk ansvarlighed i uddannelsessystemet, og anbefaler derfor, at det statslige tilsyn, Rådet for Børns Læring og EVAs bevillinger fastholdes som uvildige instanser med et bredt og langsigtet perspektiv på uddannelseskvaliteten i Danmark.

KL er positive over, at regeringen ønsker at gennemføre en omfattende frisættelse af den offentlige sektor og herunder foreslår at afskaffe kvalitetstilsynet med folkeskolerne.

Selveje Danmark støtter helt grundlæggende op om, at tilsyn ikke bør føre til unødige kontrolopgaver, og det gælder såvel det statslige tilsyn med kommuner og regioner som det kommunale tilsyn med specialun-

dervisningstilbud. Selveje Danmark finder det dog helt afgørende, at vurderingen af henholdsvis 'unødigt' og 'nødvendigt' tilsyn tager afsæt i parametre, der har fokus på såvel kvalitetssikring og -udvikling som retssikkerhedsspørgsmål.

Skole og Forældre forstår helt overordnet behovet for at spare på administration og bureaukrati, men er skeptisk over for de konkrete forslag.

Skolelederforeningen hilser overordnet set ændringerne velkommen, da der er behov for at fjerne opgaver ifm. indberetninger og tilsyn, som unødigt belaster skolerne.

Flere høringsvar bemærker, at lovforslaget er et samlelovsforslag og opfordrer til, at lovforslaget deles op. I høringsvarene er opfordringen bl.a. begrundet i, at lovforslaget blander indbyrdes uafhængige emner, at det svækker gennemsigtigheden og betyder, at de foreslåede ændringer ikke kan behandles kvalificeret, dybdegående og ordentligt, også i lyset af den korte høringsfrist.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at der er tale om ét samlet lovforslag, der afspejler regeringens politik vedr. politisk prioriteret opgavebortfald på Børne- og Undervisningsministeriets område m.v.

Mange høringsparter kritiserer, at lovforslaget er udsendt i offentlig høring med urimelig kort høringsfrist og flere opfordrer til, at høringsfristen forlænges.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at et udkast til lovforslag i perioden fra den 22. oktober 2024 til den 30. oktober 2024 (9 dage) har været sendt i offentlig høring. Den forkortede høringsfrist er beklagelig, men skyldes hensynet til, at lovforslaget er et følgelovforslag til forslag til finanslov for 2025, som skal vedtages inden udgangen af 2024, samt til at skabe klarhed over omfanget af politisk prioriteret opgavebortfald på Børne- og Undervisningsministeriets område m.v. Ministeriet har angivet begrundelsen i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Opgavebortfald på undervisningsmiljøområdet

2.2.1.1. Nedlæggelse af Dansk Center for Undervisningsmiljø og deraf følgende flytning af klageinstans

KL noterer sig, at lovforslaget indebærer, at Dansk Center for Undervisningsmiljø nedlægges, og at der sker en videreførelse af de af Dansk Center for Undervisningsmiljø's videns- og rådgivningsopgaver på Børne- og Undervisningsministeriets område, der er relevante, til ministeriet, herunder centrets opgaver som klageinstans.

Danmarks Lærerforening finder det beklageligt, at Dansk Center for Undervisningsmiljø ikke længere kan give skolerne råd, vejledning og værktøjer til deres forebyggende og konfliktnedtrappende arbejde, som er opbyggeligt og kan forstærke tilliden til skolen.

Skolelederforeningen finder det ligeledes beklageligt, at Dansk Center for Undervisningsmiljø ikke længere har mulighed for at rådgive og vejlede skolernes i den forebyggende indsats relateret til antimobning, konflikt håndtering og undervisningsmiljø generelt. Det forebyggende arbejde bidrager til at opbygge og forstærke tillid til folkeskolen, hvorimod Klageinstansen forstærker et unødigt bureaukrati og svækker muligheden for lokal og tillidsbaseret dialog og samarbejde om mulige løsninger.

Danmarks Lærerforening og **Skolelederforeningen** ønsker begge, at de samlede besparelser i forhold til DCUM var fundet ved at fremrykke nedlæggelse af klageindsatsen.

Børne- og Kulturchefforeningen er bekymret over besparelserne på DCUM, idet centeret er udtryk for varetagelsen og fremdriften af en række vidensniveauer, der tilsammen bistår med kompetence på børne- og ungeområdet. Aktuelt er børns trivsel et strategisk emne, der optager i alle kommuner. Derfor er efterspørgslen efter viden fortsat stor, og foreningen finder det uklart, hvordan og hvor kommunerne kan søge efter viden efter nedlæggelsen af DCUM.

Skole og Forældre kan ikke støtte forslaget om at nedlægge DCUM. Foreningen bemærker, at det er vigtigt med indsatser, som styrker elever og studerendes undervisningsmiljøer. Set i forhold til reguleringen af arbejdsmiljøer, er reguleringen af undervisningsmiljøer meget sparsom, og efter Skole og Forældres mening for sparsom. Det er derfor meget uheldigt med et forslag, som fjerner det lovbestemte tilsyn med overholdelsen af lov om elever og studerende undervisningsmiljø. Det bemærkes i øvrigt, at man stadig ikke er i mål – blandt andet i forhold til at få valgt undervisningsmiljørepræsentanter blandt eleverne. Det kræver fortsat en særlig indsats, sådan som Dansk Center for Undervisningsmiljø netop gør det. Skole og Forældre kan ikke støtte forslaget om at flytte klageinstansen. Foreningen er bekymret for det tab af viden, sådan en flytning vil medføre, ligesom det er forudsigeligt, at sagsbehandlingstiderne af disse alvorlige sager vil stige, når der sker som voldsom en omstrukturering.

BUPL finder det yderst beklageligt, at DCUM med lovforslaget fremover ikke længere kan give daginstitutioner og skoler råd og vejledning i forhold til det forebyggende og konflikt håndterende pædagogiske arbejde, som kan understøtte deres arbejde med at styrke trivsel, deltagelsesmuligheder og fællesskaber blandt børn og unge. Når der samtidig nedlægges stillinger i BUVM, finder BUPL det vanskeligt at se, at opgaverne vil kunne overtages der.

Landsorganisationen Danske Daginstitutioner (LDD) tilkendegiver bekymring over, at DCUM nedlægges, da DCUM har bidraget kvalificeret til understøttelse af dagtilbudsområdet. DCUM har gjort en positiv forskel, hvorfor en nedlæggelse ikke er ønskværdig.

Danmarks Private Skoler bakker op om nedlæggelsen af DCUM som klageinstans og anbefaler på det kraftigste, at klageordningen ikke forlænges eller videreføres. Foreningen redegør indledningsvis for alle de bekymringer, som foreningen fandt i forbindelse med klageinstansens oprettelse, og som foreningen efterfølgende har fået bekræftet. På baggrund af erfaringerne med klageinstansen støtter foreningen derfor nedlæggelsen af DCUM som klageinstans og anbefaler, at klageordningen ikke forlænges eller videreføres. Erfaringerne viser ifølge foreningen, at det eksterne klagesystem har skabt flere konflikter og fremmet en juridificering af forholdet mellem skoler, forældre og elever, hvilket har fjernet fokus fra dialog og samarbejde. Den eksterne klageinstans har udfordret skolernes autonomi, og mange sager er blevet omgjort uden hensyn til lokale forhold og kontekst. De frie skoler er særligt udsatte, da sanktionerne kan ramme dem hårdere end bl.a. folkeskolerne i forbindelse med fratagelse af tilskud mv. Foreningen mener, at konflikter løses bedst gennem tillid og tæt samarbejde frem for bureaukratiske processer, og at en dialogbaseret og lokal tilgang vil skabe bedre forudsætninger for elevernes trivsel. Derfor ser foreningen ingen grund til at videreføre klageordningen, heller ikke i regi af STUK.

Efterskoleforeningen stiller sig kritisk i forhold til forslaget om at nedlægges DCUM. Foreningen frygter, at særligt videns- og rådgivningsområderne vil blive nedprioriteret, når det kommer til at indgå i den almindelige statslige administration. Det anføres, at foreningen har gode erfaringer med at henvise efterskolerne til det omfattende materiale, som centeret løbende har udviklet.

FGU Danmark frygter, at uddannelsesinstitutionerne fremover lades i stikken og selv skal bruge ressourcer på at indhente viden om et godt undervisningsmiljø for at overholde lovens bestemmelser. Foreningen finder, at det er bekymrende at nedlægge Dansk Center for Undervisningsmiljø uden samtidig at anviser et alternativ for samling af viden om og formidling af, hvad det vil sige at skabe og bevare et godt undervisningsmiljø.

Dansk Folkeoplysnings Samråd bemærker, at der er en trivselskrise, som berører alt for mange børn og unge. DCUM har en række aktiviteter, som understøtter trivslen hos børn og unge, og en lukning af centret er en kortsigtet løsning af et økonomisk problem. Lukningen vil skade arbejdet for trivsel og bidrage til at gøre trivselskrisen blandt børn og unge dybere. Samrådet vurderer derfor, at lukningen på sigt risikerer at sætte flere unge uden for uddannelse og arbejde, og det har store omkostninger såvel menneskeligt som økonomisk. Omkostningerne er af en helt anden størrelsesorden end bevillingen til centret.

Gymnasieskolernes Lærereforening er stærkt bekymret for, at forslaget indebærer, at elever, studerende og uddannelsessteder mister en let tilgængelig mulighed for at modtage vejledning og rådgivning om undervisningsmiljøet af medarbejdere med høj og specialiseret faglighed inden for området. Det vil oplagt få negative følger for undervisningsmiljøet bredt betraget. Afskaffelsen af denne mulighed virker særligt u hensigtsmæssig og uforståeligt i en tid, hvor elever og studerendes trivsel er udfordret. Nedlæggelsen af DCUM kan risikere at forskubbe fokus fra forebyggelse til konsekvensbehandling.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier håber, hvis tilsynet med overholdelsen af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø fremover alene vil indgå i det almindelige løbende sektortilsyn, at der også i Børne- og Undervisningsministeriet findes undervisningsmiljøspecifikke kompetencer, i forhold til at uddannelsesinstitutionerne får det maksimale udbytte ud af tilsyn på dette område.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning ser kritisk på og er mod forslaget om at nedlægge DCUM, der dels er en instans for kvalitetskontrol gennem deres undervisningsmiljøvurderinger og dels arbejder med at fordre rummelige og gode klasserum med diverse værktøjer, vejledninger og inspirationsmaterialer. Sammenslutningen finder det stærkt kritisabelt, hvis klageinstansen bliver rykket over til ministeriet, og derved bliver begrænset i forhold til at hjælpe elever.

Danske Studerendes Fællesråd kan ikke bakke op om en nedlæggelse af DCUM. Fællesrådet synes, at det er den forkerte vej at gå, når trivslen er presset på tværs af uddannelsessystemet og synes ikke, at det er hensigtsmæssigt, at tilsynet flyttes ind under Børne og Undervisningsministeriet.

Marianne Kolle Christensen og Annette Bech Morgen skriver, at de konkret har arbejdet sammen med DCUM i de sidste par år, og at DCUM har været en væsentlig inspirationskilde til at udvikle nogle direkte brugbare værktøjer i undervisningen, som gør det muligt at opspore og sætte ind, inden mistrivsel og dårlig klassekultur får lov til at sætte dagsordenen

Søren Christensen bemærker, at man på hans skole har haft flere samarbejder med DCUM og fremkommer med en række konkrete eksempler herpå. Han bemærker, at man i forbindelse med samarbejdet har lært enormt kompetente medarbejdere at kende, som rykker helt tæt på børnene og ind i maskinrummet i organisationen for at forstå og hjælpe med at udvikle ny viden, strategier og pædagogiske tilgange for personalet i mødet med udfordrede og sårbare børn og unge. Søren Christensen undrer sig over, at der peges på DCUM, når lige præcis de er praksisnære og helt tæt på børnene (også dem der er virkelig svære at måle på og skabe udvikling for). Han opfatter DCUM som kompetente, nysgerrige, vedhol-

dende i deres søgen efter ny viden og insisterende på at være understøttende for at der skabes trivsel og udvikling på skolerne. Da der ikke er andre, der gør netop det sammen med skolerne, vil DCUM blive savnet voldsomt, hvis de nedlægges.

Tina Jespersen bemærker, at der er brug for DCUM når det gælder den pædagogiske, udviklende og vidensbaserede indsats, når og hvis uhensigtsmæssige kulturer opstår på skolerne og i øvrige institutioner. Både akut men særligt også forebyggende for at sikre stærke undervisningsmiljøer og fællesskaber for børn og unge i fremtiden. Det anføres, at det vil være et stort tab, hvis denne del af rådgivningsmuligheder bortfalder – eller som i dette tilfælde – blev lagt i en styrelse, der ikke har den store baggrund i det pædagogiske, men mere har beskæftiget sig med jura, og som derfor vil komme til kort, i situationer hvor det pædagogiske personale, forældre eller skoleelever i de ældste klasser har brug for konkret rådgivning og materiale, der kan bruges på skolerne.

Sofie Worm Tighe bemærker, at nedlæggelsen af DCUM vil have betydelige konsekvenser for skolernes og institutionernes mulighed for at sikre trygge og gode rammer for både elever og ansatte. DCUM spiller efter hendes opfattelse en vigtig rolle i praksisnær støtte, hvor de hjælper lærere, pædagoger og ledere med at skabe trivsel og forebygge mobning gennem materialer, vejledning og samarbejde. Uden DCUM vil skolerne mangle en central ressource til at fremme fællesskab og trivsel i dagligdagen, hvilket kan føre til øget pres på det eksisterende personale og risikere at svække indsatsen mod mobning og for et godt undervisningsmiljø.

Ulla Kjærvang bemærker, at hun er medarbejder på DCUM og at alle hendes projekter er ude i felten med at hjælpe skoler med at få rum og pædagogik til at spille sammen, så elevernes trives bedre, hjælpe med at få fokus på det gode indeklima etc. Hun anfører, at det netop er handlemuligheder for institutionerne, som DCUM er optaget af at give de fagprofessionelle helt tæt på deres praksis, og at eleverne altid inddrages og ses på som eksperterne, da de ved hvad der virker og hvad der ikke virker. Ulla Kjærvang håber derfor, at DCUM får lov til at overleve, så vi kan arbejde videre med det praksisnære arbejde.

HK finder det stærkt bekymrende, at regeringen ønsker at nedlægge DCUM, fordi nedlæggelsen sker, mens der opleves en historisk stigning i mistrivsel blandt unge. En mistrivsel, der i ikke uvæsentlig grad finder sted i tilknytning til de unges uddannelsesprojekt. HK noterer sig, at opgaven fremover kun skal være "... en del af det almindelige løbende sektortilsyn", og HK kan i den forbindelse være bekymret for, om tilsyn alene kan understøtte f.eks. antimobningsstrategierne på uddannelsessteder, handlingsplan ved problemer med det psykiske undervisningsmiljø samt forebyggelse af seksuel chikane på praktik- og læresteder

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at DCUM efter instituttets opfattelse har spillet en vigtig rolle i forhold til at udvikle værktøjer til uddannelsessteder med henblik på at styrke et godt undervisningsmiljø. DCUM har bl.a. udarbejdet vejledningsmateriale til ansatte på uddannelsessteder om inkluderende undervisningsmiljøer for LGBT+-elever og for studerende med funktionsnedsættelser. DCUM har ligeledes udbudt kurser og workshops til uddannelsesinstitutioner. Institutet er bekymret for, om de nødvendige videns- og rådgivningsopgaver vil blive varetaget tilstrækkeligt fremover og anbefaler derfor, at ministeriet sikrer, at der eksisterer vejledende materiale til skolerne til brug for forebyggelse og håndtering af diskrimination, chikane og seksuel chikane samt undervisning om rettigheder, kvalificeret rådgivning og støtte til børn og unge, som oplever diskrimination, chikane eller seksuel chikane. Desuden anbefaler instituttet, at ministeriet tager initiativ til at styrke alle uddannelsessteders pligt til at sikre et godt undervisningsmiljø. Det indebærer, at pligten til at sikre et godt undervisningsmiljø udtrykkeligt udvides til at omfatte et undervisningsmiljø fri for mobning, chikane og forskelsbehandling. Det indebærer ligeledes, at de konkrete tiltag i kapitel 1 a udvides til også at gælde for videregående uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelser.

Børns Vilkår bemærker, at DCUM siden sin oprettelse har haft en vigtig opgave med at rådgive og støtte danske skoler og institutioner i at forbedre undervisningsmiljøet, og Børns Vilkår ser derfor med bekymring på, at DCUM foreslås nedlagt. Børns Vilkårs bemærker, at det er helt afgørende, at der er en uafhængig klageinstans for mobning, der hurtigt og effektivt kan træffe afgørelse i sager, hvor forældre oplever problemer med mobning på deres børns skole, og skolen efter deres opfattelse ikke gør nok for at stoppe det. En afgørende forudsætning for en sådan klageinstans er, bl.a. at instansen har en meget kort sagsbehandlingstid, der muliggør, at en skole iværksætter midlertidige foranstaltninger, der er egnet til at gribe ind overfor mobningen, før mobningen fører til mistro, skolefravær eller i sidste ende skoleskift for den forurettede part. Nedlæggelsen af DCUM og overflytningen af klageinstansen for mobning til Børne- og Undervisningsministeren bør derfor give anledning til at overveje, hvordan man fremover kan indrette en klageinstans mod mobning, der hurtigt og effektivt kan træffe afgørelse i sager om mobning.

Børnerådet finder, at børns ret til et trygt, sundt og sikkert børne- og undervisningsmiljø skal være en politisk prioritet. Foreningen er stærkt bekymret for intentionen om at nedprioritere vejledning og rådgivning om gode børne- og undervisningsmiljøer og samtidig stoppe tilsynet med undervisningsmiljøloven. DCUM's statusundersøgelser giver vigtig viden om, hvordan det går med overholdelsen af undervisningsmiljøloven, og ikke mindst hvor kommuner og skoler har brug for vejledning mv. Børnerådet finder, at hvis der ikke længere skal føres tilsyn med, samt rådgives og vejledes om undervisningsmiljøet, vil resultatet være en de facto nedgradering af undervisningsmiljøloven. Det er Børnerådets klare anbefaling, at forslaget bortfalder, og at regeringen anerkender den fortsatte forpligtelse til at efterleve alle elevers ret til et trygt, sundt og sikkert

undervisningsmiljø. Hvis tilsyns, rådgivnings- og vejledningsopgaven ikke længere skal varetages af DCUM, skal opgaven som minimum placeres et andet sted. Børnerådet er i øvrigt meget opmærksom på, at klageinstansen mod mobning som udgangspunkt bortfalder med solnedgangsklausulen i 2027. Børnerådet står meget gerne til rådighed ift. at nytænke klagesystemet, så det dels bliver mere børnevenligt rent processuelt, dels bliver bedre egnet til at gøre en reel forskel for børnene og skolefællesskabet.

Dansk Firmaidræt ser nedlæggelsen af Dansk Center for Undervisningsmiljø som en mulighed for at tænke nyt i forhold til, hvordan der sikres gode undervisningsmiljøer og opfordrer til, at den vigtige opgave med at fremme elevers trivsel og sundhed – herunder fysisk aktivitet – fortsat forankres stærkt i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

Claus Munch Drejer anfører, at DCUM ikke må nedlægges, men skal bestå. Han henviser bl.a. til, at DCUM leverer gratis materialer, der hjælper med at skabe gode børne- og ungefællesskaber i dagtilbud, skoler og på uddannelser, og i arbejdet med børne- og elevinddragelse er DCUM stærkt med helt ude i praksis i dagtilbud, i grundskoler og på landets ungdomsuddannelser, ligesom DCUM tilbyder praksisnær rådgivning, værktøjer og analyser, der hjælper og understøtter skoler og daginstitutioner med at skabe trygge og inkluderende miljøer.

Laura Sloth synes ikke, at DCUM skal lukkes, fordi de hjælper børn med at stoppe mobning i skolerne.

Helene Sloth Harbo Borgholm ønsker ikke en lukning af DCUM. Hun henviser til bl.a. statusundersøgelser, som viser, at opgaven ikke er løst – et stort flertal af uddannelsesstederne har ikke et tilstrækkeligt kendskab til undervisningsmiljølovens bestemmelser og overholder dem ikke, hvorfor der forsat et behov for DCUM, som har til opgave, at sætte fokus på arbejdet med undervisningsmiljø og børnemiljø. I øvrigt henviser hun bl.a. til, at der vil ske et stort videns tab ved at overflytte opgaverne til STUK, da medarbejdernes kompetencer og viden tabes, samt at man mindske kvaliteten i afgørelserne i klageinstansen, fordi der ikke længere vil være en tæt pædagog-faglig sparring mellem jurister og pædagogiske konsulenter, som i praksis arbejder med at støtte skolerne i at forebygge og håndtere mobning. Oplæringsperioden af juristerne i STUK vil også kunne betyde længere sagsbehandlingstid og forventeligt også påvirke kvaliteten af afgørelser negativt i en periode.

Lasse Sloth Harbo synes, at det er en uheldig beslutning at lukke DCUM. Han bemærker bl.a., at mange skoler og daginstitutioner er fanget af hverdag og drift, hvorfor det er nødvendigt at nogen indsamler og formidler gode løsningsforslag til konkrete problemer i hverdage, og her er DCUM tættere på praksis end STUK. Der er desuden behov for DCUM til at sætte fokus på undervisningsmiljø i forbindelse med nye reformer. Lasse Sloth Harbo frygter i øvrigt bl.a., at der vil ske et tab af syergien på

tværs af uddannelserne, når sektortilsynet fremadrettet bliver placeret i forskellige ministerier mv.

Lasse Sloth Harbo og Helene Sloth Harbo Borgholm bemærker desuden begge, at det økonomisk er en dårlig investering at lukke DCUM, fordi et videnscenter har mulighed for ekstern finansiering, så man får langt mere arbejde udført netop på et område, hvor der er brug for viden end staten faktisk betaler for. Det anføres således, at hvis man ønskede at overføre alle opgaver, som videnscenteret løser, til styrelsen for undervisning og kvalitet, vil det kræve en meget større bevilling end den finansloven betaler i dag.

DCUM kan generelt ikke bakke op om lovforslaget. Centeret bemærker bl.a., at en lukning af centeret fjerner statens eneste reelle praksisnære trivselsaktør på skoleområdet samt fjerner helt konkret hjælp til de børn og unge, som ikke har det godt i skolen. Centeret finder derfor, at der er et misforhold imellem regeringens intention om at skære ned på administration og bureaukrati og forslaget til udmøntning ved at nedlægge DCUM. Centeret understreger desuden, at centerets opgaver ikke forsvinder ved at nedlægge DCUM og peger bl.a. på, at både skoler og dagtilbud har stadig stigende brug for konkret hjælp til løsning af trivselsudfordringer, og at der ikke står en anden aktør klar til at løfte, da STUK efter centerets opfattelse ikke har de fornødne ressourcer til at omsætte eksempelvis en trivselsmåling til konkrete indsatser. Centeret opfordrer desuden bl.a. til, at politikere som minimum undersøger, hvad det rent faktisk er, man er ved at fjerne da det efter centerets opfattelse ikke er beskrevet i lovforslaget – nemlig at der ikke er tale om en vejledningsopgave, men om konkret hjælp til at omsætte trivselsmålinger til praksis og konkrete indsatser.

DCUM (Den Nationale Klageinstans mod Mobning) bemærker bl.a., at det, hvis klageinstansen overflyttes til STUK, formentlig vil medføre et betydeligt tab af viden. En af de største fordele ved klageinstansen er, at der altid er en pædagogisk konsulent involveret i behandlingen af sagerne. Dette sikrer, at pædagogiske og juridiske perspektiver forenes, hvilket gør, at løsningerne bliver relevante og meningsfulde for både skoleledere og det pædagogiske personale, samtidig med at de juridiske rammer overholdes. Det bemærkes i øvrigt, at det er usikkert, om STUK vil have de fornødne ressourcer og kapacitet til effektivt at informere og vejlede skoler og kommuner i, hvordan lovgivningen skal forstås og anvendes i praksis. Klageinstansen finder, at lovforslaget vil få alvorlige konsekvenser for retssikkerheden for børn og unge. Erfaringer fra klageinstansen viser bl.a., at mange skoler ikke altid håndterer mobning korrekt, og uden klageinstansens uafhængige vurdering risikerer alvorlige tilfælde af mobning at blive overset.

DCUM (tilsynet) er bekymret for, at den retssikkerhed, som et specialiseret tilsyn med undervisningsmiljøloven sikrer for elever og studerende i forhold til deres ret til et

godt undervisningsmiljø, vil blive udvandet, hvis tilsynet bliver en del af det generelle sektortilsyn. Dette skyldes dels af man finder, at det vil stille skærpede krav til elever, studerende og forældre om deres kendskab til rettigheder og muligheder for at kontakte ministeriet om problemer med undervisningsmiljøet. Dernæst at et effektivt tilsyn kræver dybdegående faglig viden om undervisningsmiljø for at sikre kvalificeret vejledning og støtte, så gode undervisningsmiljøer kan opretholdes og genoprettes. Argumenterne for at bevare et selvstændigt og specialiseret tilsyn ligger i vigtigheden af rettidig, målrettet indsats og dybdegående forståelse, som sikrer, at alle elever og studerende kan trives og udvikle sig i et godt undervisningsmiljø.

DCUM (bestyrelsen) kan ikke bakke op om forslaget. Det anføres, at hvis DCUM nedlægges så mistes dyrebar praksiserfaring og ekspertise med at lave gode fysiske og psykiske læringsmiljøer. Ekspertise som ikke kan hentes andre steder. Daginstitutioner, skoler og uddannelsessteder mister en konkret hjælper, som leverer konkrete værktøjer til deres daglige arbejde med at sikre børne- og undervisningsmiljøerne. Hvis DCUM nedlægges forsvinder den eneste statslige aktør som leverer konkret hjælp i form af praksisnære og handlingsorienterede indsatser på området for børn og unges trivsel i daginstitutioner, skoler og på uddannelsessteder

FOA bemærker, at der i lovforslaget står, at DCUM's videns- og rådgivningsopgaver på Børne- og Undervisningsministeriets område i fornødent omfang vil blive videreført inden for rammerne af ministeriets almindelige videns- og rådgivningsopgaver over for uddannelsesinstitutioner, kommunerne m.fl., herunder for så vidt angår rådgivning vedrørende børnemiljø. Men der nedlægges samtidig stillinger i ministeriet og STUK, hvilket gør det svært at se at opgaverne skal kunne overtages der.

Red Barnet anbefaler, at bibeholde DCUM for at sikre en løbende og vedvarende information- og vidensformidling til skoler og dagtilbud. Foreningen bemærker, at hvis DCUM nedlægges, vil skoler ikke have samme adgang til vejledning og kompetenceopbyggelse ift. at efterleve reglerne om børns undervisningsmiljø. Det er problematisk, da det kan få betydning for, om børn skal vente for længe, før skolen reagerer på udfordringer med undervisningsmiljøet i form af mobning eller lignende. DCUM har udviklet mange gode værktøjer herunder Dagtilbudstermometeret, som mange dagtilbud har brugt til at blive klogere på børnenes perspektiver og arbejde med børnemiljøet. Red Barnet er optaget af, hvem der fremadrettet skal varetage og vedligeholde værktøjet, så dagtilbud stadig kan bruge det i praksis. Foreningen udtrykker i øvrigt bekymring for, at en overførsel af klageinstansen fra DCUM til STUK vil påvirke kvaliteten af sagsbehandling og vejledning negativt. Red Barnet anbefaler, at klageinstansen, såfremt DCUM nedlægges, bliver placeret et sted med tilstrækkelige børnefaglige kompetencer med kendskab til skolernes hverdag og organisering til at varetage sagsbehandling samt vejledning af skolerne ift. at håndtere den aktuelle udfordring med undervisningsmiljøet tilfredsstillende.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at opgavebortfaldet på undervisningsmiljøområdet, hvorefter DCUM foreslås nedlagt og klageinstansen herefter overflyttes til STUK, er udtryk for et politisk prioriteret opgavebortfald og skal ses i denne sammenhæng. Det er i forbindelse med den politiske prioritering vurderet, at der fremadrettet lokalt kan arbejdes med undervisningsmiljø med udgangspunkt i rammerne i undervisningsmiljøloven. Det vurderes ligeledes i forlængelse heraf, at den centrale varetagelse af opgaver på området i dag kan indgå i den almindelige statslige administration på de relevante ministerområder, hvorfor der ikke længere er behov for et særligt center på dette område.

Centerets videns- og rådgivningsopgaver på Børne- og Undervisningsministeriets område vil i fornødent omfang blive videreført inden for rammerne af ministeriets almindelige videns- og rådgivningsopgaver over for uddannelsesinstitutioner, kommunerne m.fl. For så vidt angår tilsynet, vurderes dette at kunne varetages mere hensigtsmæssigt som en del af det almindelige sektortilsyn, hvor STUK i forbindelse med sin generelle virksomhed på tilsynsområdet også har fokus på undervisningsmiljøloven. Undervisningsmiljølovens regler vil fortsat være gældende i forhold til den enkelte elev og studerende, og at den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, vil fortsat skulle sørge for, at kravene i undervisningsmiljøloven bliver opfyldt. Retsgrundlaget på undervisningsmiljøloven svækkes således ikke med dette lovforslag.

Der sættes i flere af høringssvarene spørgsmålstejn ved, om STUK fremadrettet vil kunne løfte opgaven med hensyn til behandlingen af klagesager og varetagelsen af sektortilsynet, og om styrelsen har de relevante kompetencer. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at STUK har stor erfaring med både klagesagsbehandling og tilsyn på Børne- og Undervisningsministeriets område, og derfor har de fornødne kompetencer i forhold til en fremadrettet varetagelse af opgaver vedr. undervisningsmiljøloven. Det skal understreges, at styrelsen i lighed med DCUM både råder over juridisk og andet administrativt akademisk personale samt pædagogiske konsulenter.

For så vidt angår spørgsmålene om solnedgangsklausulen og en evt. forlængelse af klageadgangen bemærkes, at dette ikke er et selvstændigt emne for dette lovforslag, og således falder uden for rammerne af lovforslaget.

2.2.2. Opgavebortfald vedrørende Danmarks Evalueringsinstitut

2.2.2.1. Ændringer af evalueringsinstituttets opgaver

Akademikerne opfordrer til, at opgavebortfaldet på det videregående område, som følge af fjernelsen af den årlige bevilling til EVA's arbejde, genovervejes. Som uafhængig vidensinstitution gennem de seneste 25 år har EVA leveret analyser og evalueringer af høj faglig kvalitet, som understøtter kvalitetsudvikling og beslutningsgrundlaget på det videregående

uddannelsesområde og på overgangene mellem de forskellige uddannelsesniveauer. Der henvises endvidere til, at der i disse år gennemføres store og omkalfatrende uddannelsesreformer.

Bestyrelsen for Danmarks Evalueringsinstitut er stærkt kritisk over for fjernelsen af bevillingen til det videregående område på EVA. Det betyder, at man mister den eneste statslige uafhængige institution, der af egen drift foretager dybdegående analyser og evalueringer af det videregående uddannelsesområde, og man nedlægger et uvildigt vidensmiljø med 25 års erfaring og akkumuleret viden på det videregående område. Det sker i en tid med mange reformer, hvor et kritisk og konstruktivt blik er relevant og nødvendigt. Det er hurtigt at lukke et vidensmiljø, men det tager mange år at opbygge. Endvidere forsvinder muligheden for at kunne analysere uddannelsessystemet samlet på langs og på tværs – og ikke blot sektorvist eller i siloer inden for det enkelte ministeriums ressortområde. Der ses positivt på, at lov om EVA opdateres til den gældende praksis i forhold til fx opgaverne om akkreditering. Det bemærkes, at en række personer står som medunderskrivere på høringssvaret.

BUPL er ærgerlig over, at EVAs bevilling og forpligtelse på det videregående uddannelsesområde bortfalder. Det anføres, at det er vigtigt for vores demokrati, at vi som samfund står værn om uafhængig og praksisnær viden. EVA har mange års viden og videregående uddannelse, viden om sammenhænge til ungdomsuddannelser og viden og tværgående forhold som bl.a. rekruttering, kvalitet og trivselsudfordringer, som er væsentlige i den fortsatte kvalitetsudvikling af uddannelserne.

Dansk Erhverv finder det kritisabelt, at bevillingen fra Uddannelses- og Forskningsministeriet til EVA bortfalder. EVA laver ikke offentlig administration, men uafhængige analyser. Det er bekymrende, at der spares på den i forvejen alt for ringe evaluering på de videregående uddannelser. Der henvises til, at der gennemføres omfattende reformer af alle dele af de videregående uddannelser, hvorfor det er fuldstændig afgørende med uafhængige analyser heraf. Bortfaldet af bevillingen er grundlaget for det vidensmiljø, EVA gennem årene opbygget på det videregående område, og som danner grundlag for indtægtsdækket virksomhed, hvor f.eks. de enkelte uddannelsesinstitutioner, det offentlige og andre kan rekvirere analyser til brug for egen kvalitetsudvikling eller til at understøtte og kvalificere beslutninger.

Dansk Folkeoplysnings Samråd finder det bekymrende, at der foretages så stor en forandring af institutionens arbejdsopgave med en høringsfrist på en uge.

Danske Erhvervsakademier udtrykker bekymring over afskaffelsen af EVAs bevilling til det videregående uddannelsesområde. Foreningen mener, at der fortsat er brug for en uafhængig instans, der har til opgave at undersøge sammenhænge og problemstillinger på tværs af hele uddannelsesområdet.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier finder, at det klart vil svække EVAs stærke vidensmiljø og udarbejdelsen af uafhængig praksisnær viden, løsningsforslag og redskaber. EVAs ordinære virksomhed omfatter det videregående uddannelser, og dette medfører, at instituttet også beskæftiger sig med overgange og sammenhæng mellem uddannelser, hvilket er essentielt i forhold til den uddannelsespolitiske situation i dag.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning er meget imod ændringerne som følge af bortfald af bevillingen til det videregående uddannelsesområde fra Uddannelses- og Forskningsministeriet. Med bortfaldet nedlægger man et uvildigt og praksisnært vidensmiljø på det videregående område i en tid med mange store reformer, hvor et kritisk og konstruktivt blik er en vital del af udmøntningen, herunder fjernes muligheden for at kunne se på tværs af grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelser.

Danske Gymnasier er meget kritisk over for den påtænkte afskaffelse af EVAs opgaver på det videregående område. Gennem 25 år har EVA skabt et stærkt vidensmiljø og udarbejdet praksisnær viden, løsninger og redskaber til gavn for hele uddannelsessektoren, der har været med til at kvalificere de uddannelsespolitiske drøftelser. Det er vigtigt med en uafhængig vidensinstitution, der kan producere viden på tværs af grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelser.

Danske Professionshøjskoler finder det problematisk at fjerne tilskud til EVA rettet mod de videregående uddannelser. De videregående uddannelser kommer til at mangle en uvildig vidensaktør. Professionshøjskolerne vil ved bortfaldet af den faste bevilling til EVAs evalueringer og analyser på det videregående uddannelsesområde komme til at mangle analyser og indsigter, og vil være nødsagt til selv at finansiere analyser, da det er central viden i professionshøjskolerne beslutningsprocesser. Det vil medføre, at professionshøjskolerne selv skal finansiere disse analyser med midler fra driften, hvilket vil medføre en forringelse af uddannelsernes økonomi.

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne tager de foreslåede ændringerne i lov om Danmarks Evalueringsinstitut til efterretning, men anbefaler, at der på Uddannelses- og Forskningsministeriets område ansættes midler, der sikrer en fortsat opretholdelse af instituttets aktiviteter målrettet de videregående uddannelser, herunder henset til de omfattende reformer, der gennemføres i disse år.

Danske Studerende Fællesråd bakker ikke på om lovforslagets ændringer vedrørende EVA, der er en central aktør på det videregående område.

Danske Universiteter er opmærksom på, at ændringen er en konsekvens af fjernelsen af bevillingen vedrørende det videregående uddannelsesom-

råde, men finder det uforståeligt at ændre lov om Danmarks Evalueringsinstitut, før finanslovsforslaget er færdigbehandlet. Der er brug for en uafhængig instans, der har til opgave at undersøge sammenhænge og evt. problemstillinger op tværs af hele uddannelsesområdet. Det anføres videre, at hvis opgaverne på de videregående uddannelser ikke er frie, men bliver reduceret til afgrænsede og politisk bestilt analyser vil det udfordre både uafhængighed og EVAs faglige indsigt.

DI finder det uhensigtsmæssigt, at de videregående uddannelser ikke længere er omfattet af EVAs ordinære virksomhed. Foreningen noterer, at EVA fortsat skal kunne løse opgaver på det videregående uddannelsesområde, hvis finansieringen hertil anvises, eller som indtægtsdækket virksomhed. Det anføres, at det vil blive vanskeligt for EVA at påtage sig den slags opgaver, hvis den faglige viden er sparet væk som følge af bevillingens bortfald. Foreningen forventer, at viden om indsatser på det videregående område til forsvinde, og at kvaliteten af EVAs arbejde på området vil blive lavere. DI finder, at evalueringsinstituttets virksomhed på det videregående uddannelsesområde ikke burde være omfattet af lovforslaget, da der ikke er tale om bureaukrati og administration.

DM (Dansk Magisterforening) udtrykker alvorlig bekymring vedrørende beslutningen om at reducere finansieringen og dermed fjerne EVAs bidrag til videregående uddannelser. EVAs uafhængighed og praksisnære analyser er med til at sikre, at beslutninger træffes på et velunderbygget grundlag, og at uddannelsesinstitutionerne får adgang til værktøjer og viden, der fremmer deres evne til at håndtere aktuelle udfordringer og løfte uddannelseskvaliteten. Beslutningsgrundlaget for sektoren bliver mindre nuanceret og i højere grad præget af politiske prioriteringer frem for objektiv, evidensbaseret viden.

FGU Danmark bakker op om den bekymring, som EVAs bestyrelse har tilkendegivet vedrørende finanslovsforslaget. EVA har en enestående faglighed, der bidrager til at understøtte udviklingen af hele uddannelsesområdet, understøttelse af implementering af store reformer mv., herunder med evalueringer, vidensopsamlinger og helt praksisnære værktøjer. Der bør være fokus på at sikre, at Folketinget har adgang til uafhængig statslig og tværgående viden for at bidrage til, at der bliver taget politiske beslutninger på et oplyst grundlag til gælde for de unge. Det anføres, at FGU-sektoren og FGU's elever har haft glæde af EVAs fokus på FGU. Foreningen er derfor uforstående overfor ønsket om at fjerne dette fokus fra det videregående område.

FH finder, at det er af stor vigtighed, at der er et uafhængigt vidensmiljø det videregående uddannelsesmiljø, der kan sikre viden til brug for udvikling af uddannelsessektoren i forbindelse med kvalificering og evaluering af politiske indsatser og reformer. Dette behov skærpes af reformerne på det videregående område. Opgavebortfaldet vil sætte det gennem 25 år opbyggede vidensmiljø over styr med store følgevirkninger for de videre-

gående uddannelser, herunder viden om sammenhænge til ungdomsuddannelser og tværgående forhold som grøn omstilling og trivselsudfordringer. Det vurderes at blive sværere at fastholde et stærkt vidensmiljø, hvis det videregående uddannelsesområde ikke er en del af den ordinære virksomhed og alene skal opretholdes ved indtægtsdækket virksomhed og ad hoc-opgaver fra bl.a. Uddannelses- og Forskningsministeriet. Endvidere bemærkes, at EVAs arbejde ikke er administrationsopgaver. Der ses positivt på, at lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne omfattes af EVAs ordinære virksomhed.

Finans Danmark er bekymret over, at forslaget vil medføre nedlæggelse af et uvildigt og praksisnært evaluerings- og vidensmiljø på det videregående uddannelsesområde, der ikke kan siges at beskæftige sig egentlig statslig administration. Det vil også fjerne EVAs hidtidige muligheder for at kunne se på tværs af grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelser til livslang læring. Det gælder så meget desto mere i en tid, hvor samfundet står foran udrulningen af historisk store uddannelsesreformer, og hvor en uafhængig, kritisk og konstruktiv evaluering af effekterne af disse reformer vil være yderst relevante.

FOA er ærgerlig over, at bortfaldet EVAs bevilling på det videregående område helt fjerner det eneste uafhængige vidensmiljø på det videregående uddannelsesområde. Det er 25 års viden om videregående uddannelse, sammenhænge til ungdomsuddannelser og tværgående forhold som grøn omstilling og trivselsudfordringer, man ikke bygger videre på.

FOLA finder det stærkt bekymrende, at bevillingen til EVAs arbejde på det videregående uddannelsesområde bortfalder. EVAs analyser og uvildige undersøgelser på tværs af velfærdsområder er en kilde til dybdegående viden, som danner grundlag for mulig kvalitetsudvikling på både børne- og undervisningsområdet.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det problematisk at nedlægge EVAs uvildige og praksisnære vidensmiljø for de videregående uddannelser. Derved tabes muligheder for tværgående rådgivning og vurderinger ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, så et helhedssyn på sammenhænge vanskeliggøres.

HK er bekymret over bortfaldet af bevillingen til EVA. EVA beskæftiger sig ikke med administration af offentlige ordninger, men derimod uundværlige evalueringer af offentlige indsatser. Det er foreningens overbevisning, at EVAs rolle i evakueringen af de indsatser, der implementeres på uddannelsesområdet, er væsentlig til at sikre, at reformer, justeringer og indsatser er effektive og lever op til målsætningerne. Det er bemærkelsesværdigt, at bortfaldet sker umiddelbart inden nogle af de største ændringer på ungdoms- og efter-/videreuddannelsesområdet i årtier.

KL noterer sig, at lovforslaget vil indebære, at de videregående uddannelser ikke længere er omfattet af EVAs ordinære virksomhed, som vil være

fokuseret til dagtilbud, grundskole og ungdoms- og voksenundervisning. Foreningen bemærker, at det er vigtigt, at reformer af de videregående uddannelser fortsat kan følges, og der gennemføres evalueringer på området.

Landsorganisationen Danske Daginstitutioner udtrykker bekymring over opgavebortfald hos EVA.

Maritime Uddannelser opfordrer til at fastholde den statslige bevilling til EVA på det videregående område.

Skole og Forældre finder ikke, at et ønske om at spare på administration og bureaukrati harmonerer med at spare på produktion af viden, og det fremgår ikke, hvorfor opgavebortfaldet skulle være til gavn i den sammenhæng. Foreningen kan derfor ikke støtte forslaget.

Skolelederforeningen finder generelt, at EVAs undersøgelser og evalueringer er af høj kvalitet og tæt koblet til praksis, hvilket gør EVAs arbejde brugbart for skolerne. Det er bekymrende, hvis kapaciteten reduceres i en sådan grad, at det ikke er muligt at gennemføre evalueringer mv. ift. overgange mellem folkeskole og ungdomsuddannelser mv.

Uddannelsesforbundet finder det problematisk, at muligheden for at kunne se på tværs af grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelser og således i et livslangt læringsperspektiv bortfalder.

Ungdomsuddannelsernes Vejledningsforening er meget imod, at muligheden for at kunne se på tværs af grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelser fjernes. Det indebærer et tab af praksisnær viden, redskaber og analyser, som anvendes af sektoren til debat, ideudvikling og konkret kvalitetsudvikling af uddannelser. Det frygtes, at opgavebortfaldet kan få afsmittende virkning på evalueringer på reformer på ungdomsuddannelser og voksenuddannelser.

Aarhus Universitet bakker op om Danske Universiteters hørings svar.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at opgavebortfaldet med hensyn til EVAs opgaver på det videregående uddannelsesområde er udtryk for politisk prioriteret opgavebortfald, hvor der på Uddannelses- og Forskningsministeriets område som led i en generel konsolidering af Uddannelses- og Forskningsministeriets ressourcer til analyser og publikationer sker en nedlæggelse af Uddannelses- og Forskningsministeriets tilskud til EVA. Som følge heraf skal lovforslagets ændringer af EVAs ordinære virksomhed, dvs. det obligatoriske evalueringsområde, hvor det videregående uddannelsesområde udgår, således ses i sammenhæng med ønsket om politisk prioriteret opgavebortfald i staten.

2.2.2.2. Sammensætning af bestyrelsen

Bestyrelsen for Danmarks Evalueringsinstitut finder det positivt, at lovforslaget indebærer, at bestyrelsen også skal have medlemmer fra elevorganisationer og EVAs medarbejdere. Det er positivt, at der kommer bedre repræsentation af dagtilbuds- og skoleområdet i bestyrelsen. Det anføres, at det er vigtigt, at fokus for medlemmerne ikke snævres ind til dagsaktuelle emner, men holdes bredt, og medlemmerne ikke blot er faglige eksperter, men personer med viden og kompetence til at indgå i en bestyrelse, hvor strategi, økonomi og overordnet retning er centralt. Det anføres videre, at det er vigtigt, at der stadig er repræsentation fra det videregående område, da de er aftagere af eleverne fra ungdomsuddannelserne. Endeligt er det centralt at sikre kontinuitet og erfaring i bestyrelsen. Det foreslås, at udpegningen af personer med kendskab til dagtilbuds- og skoleområdet placeres hos fx KL og Børne- og Kulturchefforeningen i fællesskab. Det bemærkes, at en række personer står som medunderskrivere på høringsvaret.

Danmarks Lærerforening finder, at udpegningen af et bestyrelsesmedlem med viden og erfaring inden for grundskoleområdet bør udpeges af organisationer, der samlet repræsenterer skolens centrale parter, herunder KL, Skolelederforeningen og Danmarks Lærerforening.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier finder det positivt, at elevorganisationerne med lovforslaget vil få et fælles medlem efter fælles indstilling samt FGU Danmark skal indgå i indstillingen af et medlem, sammen med de andre bestyrelses- og lederforeninger.

Danske Skoleelever, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever og Erhvervsskolernes ElevOrganisation er glade for udpegningen af et medlem på vegne af elevforeningerne, eftersom repræsentantskabet bliver nedlagt. Foreningerne er dog undrende over for, at der ikke er samme fokus på at sikre elevperspektiver fra både grundskoleområdet og ungdomsuddannelsesområdet, ligesom man har gjort i blandt resten af bestyrelsen. Det foreslås derfor, at Danske Skoleelever tildeles 1 plads på vegne af grundskoleområdet og at Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Erhvervsskolernes ElevOrganisation og Modstrøm tildeles 1 plads på vegne af ungdomsuddannelsesområdet. Derved sikres det unikke elevperspektiv på grundskoleområdet, uden at det sker på bekostning af ungdomsuddannelsesområdet og samtidig skabes en bedre balance mellem elevperspektiverne og resten af bestyrelsen.

Danske Tale-, Høre- og Synsinstitutioner (DTHS) anbefaler, at bestyrelsen for EVA udvides med et medlem med viden og erfaring fra specialundervisningsområdet (lov om specialundervisning for voksne), der udpeges efter fælles indstilling fra Ledersamrådet for offentlige STU- og VSU-tilbud i Danmark og DTHS.

Danske Universiteter, Danske Erhvervsakademier og Danske Professionshøjskoler finder forslaget til udpegning til EVAs bestyrelse uhensigtsmæssigt, da det foreslås, at rektorerne for henholdsvis universiteter, professionshøjskoler og erhvervsakademierne skal komme med en fælles indstilling. Foreningerne finder, at de hver især kan indstille kandidater, men de finder beslutningen om, hvilken af de foreslåede kandidater der skal beskikkes, bør ligge hos myndigheden.

Det Kommunale Ledersamråd for stu og VSU i Danmark anbefaler, at bestyrelsen for EVA udvides med et medlem, der kan repræsentere specialundervisningsområdet (lov om specialundervisning for voksne og lov om særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse), herunder også henset til nedlæggelsen af repræsentantskabet.

FGU Danmark bifalder, at foreningen blive en del af de udpegningsberettigede organisationer og at der tilføjes et stærkt signal om fokus på viden og erfaring med børns og unges trivsel i forbindelse med udpegning til bestyrelsen.

FH bemærker med hensyn til bestyrelsessammensætningen, at KL får indstillingsret vedrørende et medlem med viden og erfaring inden for grundskoleområdet, og at Børne- og Kulturchefforeningen får indstillingsret vedrørende et medlem med viden og erfaring inden for dagtilbudsområdet. FH mener, at det er dybt kritisabelt, at arbejdsgiverrepræsentanter tildeles to bestyrelsespladser, uden at arbejdstagersiden tilsvarende tildeles en plads. Det anføres, at det afgørende for EVAs som organisation, at der i bestyrelsen er repræsentanter, der kan bidrage til at kvalificere, udbrede og implementere den viden, der skabes, og her spiller medarbejderperspektivet en helt central rolle. Der opfordres til, at FH får udpegningsret til en plads i bestyrelsen med henblik på en mere afbalanceret og rimelig sammensætning på tværs af arbejdsgiver- og lønmodtagerrepræsentanter.

KL kvitterer for, at sammensætningen af bestyrelsen ændres, sådan at KL fremadrettet får indstillingsret til et medlem med viden og erfaring inden for grundskoleområdet.

Skolelederforeningen bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at KL overtager opgaven med at udpege det bestyrelsesmedlem, der har viden om grundskolen. Foreningen mener, at dette bør ændres til, at udpegningsen foretages af styregruppeparterne i Sammen om Skolen.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at ændringerne i sammensætningen af EVAs bestyrelse skal ses i sammenhæng med, at det videregående uddannelsesområde med lovforslaget udgår af EVAs ordinære virksomhed. Den deraf følgende reduktionen af bestyrelsen giver anledning til at supplere bestyrelsen med en række specifikke kompetencer inden for evalueringsområde, der ikke efter gældende lov indgår i rammerne for bestyrelsens sammensætning. Der må dog samtidig henses til, at bestyrelsen

fortsat bør have en størrelse, der sikrer, at den kan fungere effektivt, hvorfor det er vurderet, at en bestyrelse på samlet 10 medlemmer er passende. De fremførte ønsker om repræsentation i bestyrelsen ville medføre en bestyrelse, der er væsentlig større end de nuværende 11 medlemmer.

Det bemærkes, at EVAs bestyrelse ikke er sammensat med henblik på at afspejle arbejdsgiver- og lønmodtagerinteresser, men indsigt i forhold til de områder, der er omfattet af EVAs ordinære virksomhed, dvs. det obligatoriske evalueringsområde. Børne- og Undervisningsministeriet finder derfor ikke grundlag for som noget nyt at inddrage afbalancering på tværs af arbejdsgiver- og lønmodtagerrepræsentanter som et kriterium ved sammensætningen af EVAs bestyrelse.

Med hensyn til udpegningsretten af et medlem med viden og erfaring inden for grundskoleområdet har Børne- og Undervisningsministeriet noteret sig, at der er ønsker om, at udpegningsretten ikke alene placeres hos KL. Henset til, at KL repræsenterer kommunalbestyrelserne, der står for driften af folkeskolen, finder ministeriet det mest hensigtsmæssigt, at udpegningsretten vedrørende dette medlem placeres hos KL.

Med hensyn til udpegningsretten af et medlem med viden og erfaring inden for samspillet mellem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, der beskikkes efter fælles indstilling fra rektorerne for erhvervsakademierne, professionshøjskolerne og universiteterne, finder Børne- og Undervisningsministeriet fortsat, at udpegningsretten bør ske efter fælles indstilling fra rektorerne for erhvervsakademierne, professionshøjskolerne og universiteterne, hvilket også skal ses i sammenhæng med, at det pågældende medlem skal dække hele det videregående område.

2.2.2.3. Nedlæggelse af repræsentantskabet

Bestyrelsen for Danmarks Evalueringsinstitut er forstående over for mulighed for at fjerne diverse proceskrav til møder i og opgaveløsning hos repræsentantskabet, men finder det fortsat givtigt at have et repræsentantskab med alle de centrale aktører på EVAs uddannelsesområder. Det bemærkes, at en række personer står som medunderskrivere på høringssvaret.

Dansk Folkeoplysnings Samråd finder, at nedlæggelsen af repræsentantskabet reducerer den ikke-formelle sektors indblik, perspektiv og bidrag til EVAs arbejde.

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier finder uhensigtsmæssigt, at repræsentantskabet nedlægges, da det sikrer en stærk interessentrepræsentation i forhold til EVAs virke.

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning ser med ærgrelse på udsigten til nedlæggelsen af repræsentantskabet, der indtil nu har været en givende fora med værdifulde input.

KL bakker op om, at repræsentantskabet nedlægges. Det bemærkes, at det er vigtigt, at EVA løbende har dialog med relevante aktører, herunder at aftagerperspektivet inddrages i udviklingen af undersøgelser og evalueringer.

Skolelederforeningen håber fortsat at kunne indgå i et repræsentantskab eller andet organ på folkeskoleområdet, så man kan følge og få indflydelse på EVAs undersøgelser.

Uddannelsesforbundet finder det kritisabelt, at repræsentantskabet nedlægges, da interessenter mister en mulighed for at komme i dialog med EVA om, hvilke temaer det er interessant og relevant at sætte fokus på i EVAs handlingsplan for det kommende års arbejde.

Ungdomsuddannelsernes Vejledningsforening mener, at repræsentantskabets nedlæggelse vil være en stor fejl. Kritiske og konstruktive blikke fra interessenter er med til at udvikle og kvalitetssikre.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.2, at ministeriet finder, at der ikke længere er behov for et repræsentantskab henset til fokuseringen af evalueringsinstituttets evalueringsområde til dagtilbudsområdet, grundskoleundervisning og ungdoms- og voksenuddannelse i sammenhæng med, at evalueringsinstituttets virksomhed på området må anses for veletableret, og områdets interessenter nu er velkendte med gennemførelse af evalueringer m.v. Det forudsættes, at evalueringsinstituttet løbende er i dialog med relevante organisationer på de områder, der er omfattet af instituttets evalueringsområder, med henblik på den løbende udvikling af evalueringsområdet, herunder bl.a. forhold omkring kvalitet og principper for evalueringer.

Det bemærkes, at med forslaget sker forenkling af rammerne for evalueringsinstituttets løbende dialog med relevante organisationer, interessenter mv. Det vil med forslaget være op til bestyrelsen at fastlægge rammerne for samarbejdet, og der vil ikke være noget hinder for, at bestyrelsen fx holder årlige møder med relevante organisationer, interessenter mv., hvis bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt.

2.2.3. Opgavebortfald på folkeskoleområdet

2.2.3.1. Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med folkeskolekvalitetsudvikling og med kvalitetsudviklingen i undervisning i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem med kvalitetsaftale

Børne- og Kulturchefforeningen hæfter sig ved nedlæggelsen af kvalitetstilsynet, og at der skal fastlægges nye kriterier for meddelelsen til kommunalbestyrelserne om skoler med bekymrende kvalitet, som rammesætter en forventning om, at kommunalbestyrelsen sætter særligt fokus på disse skoler. Der tilbagesår derfor fortsat en dialog om, hvordan det tillidsfulde samarbejde mellem stat og kommuner varetages og hvilke

muligheder kommunerne har for vejledning, hvis der er faglige udfordringer som er svære at løse. Børne- og Kulturchefforeningen stiller sig til rådighed i en fortsat dialog om, hvordan det almindelige tilsyn med overholdelsen af loven udvikles bedst muligt, så kommunerne får mest muligt ud af det.

Børnerådet er bekymret for, at tilsynet med skolernes kvalitet på tværs af landet afskaffes, og bemærker, at der i forvejen er store variationer i forudsætningerne for at lave skole af god kvalitet afhængig af, hvor i landet skolen er beliggende. Det er Børnerådets opfattelse, at der skal være et statsligt tilsyn, der kan være med til at understøtte, at alle børn kan møde ind til et skoletilbud af høj kvalitet, som imødekommer alle børns ret til en god skole af høj kvalitet, jf. børnekonventionens art. 28-29. Børnerådet mener derfor, at Børne- og Undervisningsministeriet fortsat bør stille vejledning til rådighed for de kommuner, der har brug for at blive støttet i at forbedre kvaliteten på en eller flere af kommunens skoler. Børnerådet finder det positivt, at ordningen med udpegning af skoler med bekymrende kvalitet videreføres, men at det dog er bekymrende, at det på nuværende tidspunkt er uafklaret, om der eksisterer data, der er egnet til, at samme ordning kan omfatte specialklasser, specialskoler, og behandlings- og specialundervisningstilbud generelt og på børne- og ungehjem med kvalitetsaftale. Da alle børn har ret til et godt skoletilbud af høj kvalitet, er det Børnerådets anbefaling, at det som minimum hurtigst muligt afdækkes, hvordan disse skoletilbud kan blive en del af ordningen på lige fod med almene folkeskoletilbud.

Børns Vilkår anfører, at det er helt afgørende, at der fra centralt hold er mulighed for at pålægge kommuner, der har skoler med lav kvalitet, at udarbejde handleplaner og modtage vejledning, og at der til sidst er mulighed for sanktioner, hvis ikke kvaliteten forbedres. Det er organisationens opfattelse, at kvalitetstilsynet med folkeskolen, og herunder i særdeleshed Styrelsen for Undervisning og Kvalitets (STUK) mulighed for at pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde en handlingsplan med opfølgende initiativer med henblik på at forbedre niveauet i skolevæsenet eller på en skole i tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet, har haft en stor virkning ift. at løfte kvaliteten på en række skoler og skoleområder landet over. Dette har ifølge organisationen bidraget til at sikre en mere ensartet kvalitet på skoleområdet på tværs af kommuner og landsdele. Børns Vilkår er meget bekymret for, at kommunerne ikke formår at løfte den opgave på egen hånd, at kommunalbestyrelser, som modtager meddelelse om bekymrende kvalitet, sætter fokus på arbejdet med kvaliteten og udviklingen af de pågældende skoler, særligt når det gælder kommuner, der allerede har store problemer med kvaliteten på skolerne. Det kan få den konsekvens, at der fremover risikerer at opstå store kvalitetsforskelle mellem enkelte skoler og på tværs af landet.

Danmarks Lærerforening anfører, at der er behov for en ny tilsynsmodel på folkeskoleområdet, men at løsningen ikke er, at der fremover ikke vil

eksistere et statsligt, lovbestemt kvalitetstilsyn med folkeskolen. Foreningen ser gerne, at tilsynet i højere grad end i dag bliver en lokal opgave, hvor parterne samarbejder om at følge udviklingen på skolerne med udgangspunkt i både viden om skolerne konkrete praksis, deres rammebetingelser og relevante data. Dette kræver ifølge foreningen, at der er fastlagt en national ramme, der kan ligge til grund for det lokale tilsyn, og at der ligeledes er behov for, at kommunerne kan rekvirere faglig understøttelse og sparring, der er målrette kommuners og skolernes konkrete behov. Foreningen er bekymret for, at der på baggrund af enkeltsager vil opstå et politisk pres på statslig indgriben, og mener, at det vil være uhensigtsmæssigt, at der i sådan et tilfælde ikke er en afbalanceret regulering deraf.

Dansk Firmaidræt forstår ønsket om at forenkle tilsynsstrukturerne og ser det som en oplagt anledning til at styrke lokale initiativer, hvor der kan fokuseres på de behov og potentialer, der er i de enkelte kommuner og skoler. For Dansk Firmaidræt er det afgørende, at fysisk aktivitet og trivsel fortsat prioriteres i disse lokale indsatser, da det har en positiv effekt på både læring og det generelle velvære hos eleverne.

Dansk Industri bemærker, at ophævelsen af børne- og undervisningsministeriets beføjelser til at sanktionere dårlig kvalitet på en folkeskole understreger vigtigheden af, at andre aktører forsat kan tilgå tal om skolerne kvalitet på uddannelsesstatistik.dk samt få indsigt i børne- og undervisningsministeriets årlige udpegning af skoler med bekymrende kvalitet.

FH finder, at det er bekymrende, at der fremover ikke vil eksistere et statsligt, lovbestemt kvalitetstilsyn, og at børne- og undervisningsministeren fremover ingen beføjelser har til at sanktionere vedvarende dårlig kvalitet på en folkeskole, herunder specialskoler. Organisationen mener, at der kan være behov for en ny tilsynsmodel, men at der også i fremtiden vil være behov for en national ramme, der kan ligge til grund for det lokale tilsyn. Der er ligeledes behov for, at kommunerne kan rekvirere faglig understøttelse og sparring, der er målrettet kommuners og skolerne konkrete behov.

FOA finder det stærkt bekymrende at afskaffe det lovbestemte statslige kvalitetstilsyn på skoleområdet og beføjelserne til at sanktionere vedvarende dårlig kvalitet. Der bør i stedet ses på implementering af de foreslåede justeringer i tilsynsmodellen, som fremgik af Boston Consulting Groups analyse af tilsyn i kommuner og regioner fra maj 2024, som blev udarbejdet på vegne af regeringen, KL og Danske Regioner. Dette ville kunne nedbringe dokumentation og tidsforbrug, og at der ville på den måde kunne opnås effektiviseringsgevinster samtidig med, at det statslige kvalitetstilsyn og ministerens muligheder for at sanktionere vedvarende dårlig kvalitet bevares. Såfremt det statslige kvalitetstilsyn afskaffes, ser foreningen dog positivt på ordningen, hvorefter børne- og undervisningsministeren årligt oplyser kommunalbestyrelsen om de folkeskoler

i kommunen, der har behov for styrket opmærksomhed på deres udvikling for at undgå vedvarende dårlig kvalitet videreføres. FOA bemærker i den forbindelse, at Boston Consulting Groups forslag i analysen af tilsyn i kommuner og regioner fra maj 2024, om at lægge mere vægt på skolerne løfteevne og fravær i modellen for risikovurdering med fordel kan indtænkes i ordningen. FOA henviser til det anførte i lovforslaget om, at der vil blive set på, i hvilket omfang der vil skulle fastlægges nye kriterier for, i hvilke tilfælde der gives meddelelse til kommunalbestyrelsen, således at ordningen med udpegnings af folkeskoler med bekymrende kvalitet styrkes, og at den konkrete model foreslås udarbejdet af ministeren på baggrund af høring af parterne i Sammen om Skolen. FOA mener, at høringsprocessen af hensyn til den demokratiske proces skal udvides til at indbefatte alle parter i folkeskolen og specialskoler – således at også de parter, der i dag ikke er repræsenteret i Sammen om Skolen, bliver hørt i processen. FOA bemærker, at der de senere år har været fokus på at sikre tilstrækkelig kvalitet i specialklasser, på specialskoler og behandlings- og specialundervisning på børne- og ungehjem med en kvalitetsaftale. FOA er derfor helt uforstående over for, at regeringen under et år efter, at loven om tilsyn med det segregerede specialundervisningsområde er trådt i kraft, nu foreslår at afskaffe det statslige tilsyn med segregeret specialundervisning. FOA er stærkt bekymret for, hvorvidt kvaliteten af den segregerede specialundervisning fremadrettet vil blive overvåget og udviklet på lige fod med almenskolen, da det af lovforslaget fremgår, at det er uafklaret, om der eksisterer data, som er tilstrækkelig egnede og tilgængelige omkring de segregerede specialundervisningstilbud, til at de kan indgå i den årlige meddelelse til kommunalbestyrelsen om skoler, der har behov for styrket opmærksomhed.

FOLA finder det bekymrende, at kvalitetstilsynet med folkeskoler og specialundervisning foreslås nedlagt, da FOLA frygter de konsekvenser denne beslutning vil have for fritidsinstitutioner i tilknytning til skolerne (SFO og SFO2), idet der i skoler med fritidsordninger under samlet ledelse, er kvaliteten i skolen også afgørende for kvaliteten i fritidstilbuddet. FOLA anfører, at tilsynet har været en garant for, at både almene og specialiserede undervisningstilbud holdes på et højt kvalitetsniveau, og at der sikres tilstrækkelig opfølgning på skoler, der har udfordringer. FOLA mener, at forslaget risikerer at svække beskyttelsen af børns ret til et godt undervisningsmiljø, og at smitte af på børnenes trivsel i fritidstilbud, og opfordrer til at bevare en statslig kvalitetssikring med handlemulighed i tilfælde af vedvarende problemer, især i en tid, hvor mobning blandt børn er i stigning.

Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD) kan ikke støtte den foreslåede nedlæggelse af STUKs kvalitetstilsyn, da netop dette tilsyn ville have lejlighed til at følge kvaliteten i opgaveløsningen, komme med anbefalinger til kommunal tilsynspraksis og hjælpe med at fortolke bestemmelser mv. FADD oplever, at forslaget fjerner et nødvendigt kvalitetssikrende organ på et centralt og vigtigt område, hvor kvaliteten er svingende og kommunernes kompetencer er mangelfulde.

Ifølge FADD vil dette svække børn i udsatte positioners mulighed for at få kvalificeret skoletilbud, der kan være med til at styrke deres muligheder i livet. FADD anbefaler, at STUKs tilsyn med det specialiserede skoleområde bevares og kvalificeres. Særligt viden om skole- og elevdiversitet er, sammen med en lang række andre parametre, vigtige i en tilsynsstruktur, der skal være med til at skabe de bedst mulige skolemuligheder for børnene. FADD anbefaler, at tilsynet bevares i en ny og justeret udgave. FADD bidrager gerne med vores indsigt og praksisviden om skoler, diversitet, didaktik og faglighed til brug for udarbejdelsen af en justeret tilsynsform, med konkrete idéer til en justeret model og deltager gerne i opfølgende aktiviteter.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at ministeriet genovervejer forslaget om at afskaffe kvalitetstilsynet, da det er vigtigt, at der fortsat føres et ganske intensivt tilsyn med skolekvaliteten for anbragte børn og børn med handicap. Institutet anfører bl.a. som begrundelse, at lovforslaget ikke indeholder en nærmere vurdering af, om det statslige kvalitetstilsyn med anbragte børns og børn med handicaps skolegang er unødigt, og at det i en årrække har været politisk prioriteret at give bedre udviklingsmuligheder og højere kvalitet i uddannelses tilbud til anbragte børn bl.a. afspejlet sig i den politiske aftale Børnene Først. Institutet henviser bl.a. også til, at det på nuværende tidspunkt er usikkert, om den nye model for udpegning af skoler med bekymrende kvalitet, som ministeriet vil undersøge mulighederne for, overhovedet vil kunne omfatte undervisningstilbud, som især retter sig mod anbragte børn samt børn med handicap.

KL kvitterer for, at der med lovforslaget om at nedlægge det statslige kvalitetstilsyn med folkeskolerne er lyttet til KL og kommunerne, som har ønsket en regelforenklings og en lokal tilsynsmodel. KL noterer sig bl.a., at der med forslaget om afskaffelse af det statslige kvalitetstilsyn ikke er tilset en indholdsmæssig ændring af kommunalbestyrelsens ansvar for at følge med i og følge op på folkeskolens kvalitet, samt at kommunalbestyrelsens opgave er uændret og stadig at følge den faglige kvalitet og løbende tage stilling til kvaliteten af undervisningen i et samarbejde med skolens ledelse og skolens bestyrelse. KL bemærker, at KL og kommunerne tager denne opgave alvorligt og vil fortsætte arbejdet med at sikre den fornødne kvalitetsudvikling, så alle børn og unge lærer det, de skal. KL er i den forbindelse særlig optaget af at sikre den fornødne understøttelse af de skoler, der har det største behov. KL noterer sig, at ordningen med udpegningen af folkeskoler med bekymrende kvalitet samt understøttelsesindsatsen tænkes styrket. Her er det ifølge KL vigtigt med en bred opfattelse af kvalitet, og at data ikke er forældet. Derudover er KL optaget af, at ordningen med udpegningen af skoler ikke hænger skoler med faglige udfordringer ud, så skolerne får sværere ved at vende udviklingen. KL noterer sig, at den konkrete model skal drøftes i Sammen om Skolen. KL kunne have ønsket, at man med lovforslaget og som led i fri-sættelsen af den offentlige sektor også havde lempet reglerne for kommunernes indberetning af timetal og undervisningstid. Især fordi, at det i

lovforslaget understreges, at det påhviler kommunalbestyrelsen at påse, at folkeskoler overholder folkeskolelovens regler og giver en undervisning af den fornødne kvalitet, herunder bl.a. mål på input såsom undervisningen, timetal, ressourcer m.v.

Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS) mener, at det er dybt problematisk at fjerne tilsynet med kommunernes overholdelse af deres myndighedsopgaver på specialundervisningsområdet, og anbefaler på det kraftigste, at tilsynet bevares.

Selveje Danmark finder det meget kritisabelt, at det foreslås at afskaffe det statslige kvalitetstilsyn med specialundervisningsområdet og henviser bl.a. til den politiske aftale om styrket undervisning for udsatte børn og unge fra 2022. Selveje Danmark bemærker bl.a., at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der i fraværet af et statsligt kvalitetssyn vil blive set på i hvilket omfang, der vil skulle fastlægges nye kriterier for i hvilke tilfælde, der skal gives meddelelse til kommunalbestyrelsen ved bekymrende kvalitet på skoler, og at den konkrete model skal udarbejdes pba. høring af parterne i Sammen om Skolen, og at modellen, i det omfang det måtte blive muligt, også vil omfatte specialklasser, specialskoler og behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem. Selveje Danmark bidrager meget gerne til dette arbejde, ligesom Selveje Danmark finder det væsentligt, at Skolealliancen inddrages i arbejdet.

Skole og Forældre tilkendegiver, at organisationen naturligvis vil bakke op om afskaffelse af unødige kontrolopgaver og tilsyn, men at det statslige kvalitetstilsyn med folkeskolen netop ikke er unødigt. Skole og Forældre er uenig i, at afskaffelsen af det statslige tilsyn skulle være et centralt element i frisættelsesdagsordenen. Når staten vil frisætte skolen og kommunerne til at indrette sig efter lokale behov, så er der fortsat og måske endda i højere grad behov for, at staten også holder øje med konsekvenserne. Forslaget overlader til kommunerne at føre tilsyn med sig selv, og dermed mistes blikket udefra, som kan garantere en vis grad af kvalitet og tryghed hos forældrene. Skole og Forældre anerkender, at kommunale forvaltninger kan have oplevet tilsynsprocesser som tunge og bureaukratiske, og kan forstå, at det leder til et ønske om at afskaffe tilsynet. Skole og Forældre mener, at man i stedet burde kigge på og justere processerne i tilsynet, så der i højere grad kommer fokus på support og understøttelse og i mindre grad på påbud. Samtidig kunne man med fordel styrke vilkår og rammer for det helt lokale tilsyn, som skolebestyrelserne udfører på skolerne og på skoleudviklingssamtalerne mellem den enkelte skole og kommunen. Skole og Forældre støtter, at den gældende ordning om meddelelse til kommuner om skoler med bekymrende kvalitet videreføres, da den er vigtig i forhold til at fastholde en vis minimumskvalitet i folkeskolen. Ordningen kan forbedres ved en simpel tilføjelse om, at det ikke alene er kommunalbestyrelsen, men også skolens leder og skolebestyrelsen ved de berørte skoler, som skal underrettes. Med den tilføjelse vil man kunne begrænse administration og bureaukrati og effektivisere

arbejdsgangene, da det er Skole og Forældres erfaring, at i hvert fald skolebestyrelserne ofte først u hensigtsmæssigt sent og i nogle tilfælde slet ikke bliver orienteret af de kommunale forvaltninger om sådanne meddelelser, hvilket er meget uheldigt i forhold til skolebestyrelsens opgave med at føre tilsyn med skolen – en opgave, som vil blive endnu vigtigere, hvis statens kvalitetstilsyn i øvrigt afskaffes. Skole og Forældre ser frem til at bidrage til arbejdet med fastlæggelse af nye kriterier for udpegning af folkeskoler med bekymrende kvalitet.

Skolelederforeningen er meget tilfreds med, at det statslige kvalitetstilsyn med folkeskolen, specialområdet og øvrige skoler afskaffes. Skolelederforeningen har længe været kritisk over for databaseret udpegning af skoler med dårlig kvalitet, og det store bureaukrati der har fulgt med udarbejdelse af handleplaner mv. for skoler, der udpeges igen og igen. Tilsynet bør i højere grad end i dag blive en lokal opgave og mere dialogbaseret, hvor parterne omkring skolen samarbejder om at følge udviklingen på skolerne med udgangspunkt i både viden om skolernes konkrete praksis, deres rammebetingelser og relevante data. Som eksempel nævnes skoleudviklingsamtalerne, hvor den enkelte skole og forvaltningen er i dialog med afsæt i den lokale kontekst, og hvor forvaltningen har mulighed for helt tæt at følge skolens kvalitet og udvikling. Det er også foreningens opfattelse, at dette kræver, at der er fastlagt en national ramme, der kan ligge til grund for det lokale tilsyn, og at der ligeledes er behov for, at kommuner med manglende kapacitet kan rekvirere faglig understøttelse og sparring, der er målrettet deres og skolernes konkrete behov. Skolelederforeningen forventer i regi af partnerskabet Sammen om Skolen at blive inddraget i de videre drøftelser om kvalitet i skolen og tilsyn hermed.

Socialpædagogerne finder det bekymrende, hvis der fremadrettet ikke er et eksternt tilsyn med kvaliteten af undervisningstilbuddene på børne- og ungehjem. Socialpædagogerne anfører bl.a. også, at der er et særligt behov for, at der gennemføres tværgående tilsyn af en samlet myndighed, der har mulighed for at sikre kvaliteten og ensartetheden på tværs af kommuner og tilbud, og at der med den foreslåede nedlæggelse af tilsynet er der risiko for større forskelle mellem kommuner og undervisningstilbud end i dag, og at der ikke sættes ind over for de skoler, der ikke sikrer den tilstrækkelige kvalitet. Socialpædagogerne opfordrer til, at beslutningen om at fjerne det statslige tilsyn med specialundervisningsområdet genovervejes.

Børne- og Undervisningsministeriet har noteret sig, at mange af hørings svarene er imod forslaget om afskaffelse af det lovbestemte statslige tilsyn med folkeskolekvalitetsudvikling og med kvalitetsudviklingen i undervisning i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem med kvalitetsaftale.

Regeringen ønsker som led i politisk prioriteret opgavebortfald at sanere i de statslige tilsyns- og kontrolopgaver, hvor der allerede gælder et kommunalt myndighedsansvar, fx på folkeskoleområdet. Forslaget om afskaffelse af det lovbestemte statslige kvalitetstilsyn skal ses i lyset heraf. Opgavebortfaldet skal være med til at udmønte regeringens ambition om færre statslige ansatte.

Regeringen har samtidig tillid til, at kommunerne som ansvarlig myndighed løbende følger og udvikler kvaliteten af undervisningen på kommunens skoler og griber ind i tilfælde af problemer.

Der er enighed i folkeskoleforligskredsen om at styrke ordningen med meddelelser til kommunalbestyrelser om folkeskoler med bekymrende kvalitet, herunder med fokus på flerårig data m.v., således at skolernes faglige udvikling og niveau fortsat følges. Kommunalbestyrelsen vil derved fortsat blive gjort opmærksom på de steder, hvor der er behov for at sætte ind lokalt, selvom kvalitetstilsynet afskaffes.

Endvidere vil ministeriet fortsat offentliggøre data om prøveresultater, obligatoriske test, trivselsmålingen og en lang række øvrige data, som kommunerne og den enkelte skole kan bruge til at følge kvaliteten i kommunens skolevæsen og på den enkelte folkeskole.

Ministeriet kan herudover oplyse, at der ikke med lovforslaget lægges op til at ændre på de lovbestemte statslige tilsyn med kvalitetsaftaler med behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, som er reguleret i folkeskolelovens § 57 f og § 57 g. Begge tilsyn blev indført i 2024 ved lov nr. 1544 af 12. december 2023 som følge af Aftale om styrket undervisning for anbragte og udsatte børn og unge af 16. marts 2022.

Det vil således fortsat være sådan, hvilket allerede er tydeliggjort i lovforslagets bemærkninger, at børne- og undervisningsministeren (i praksis Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) fører følgende lovbestemte tilsyn:

- 1) tilsyn med kommunalbestyrelsernes indgåelse af kvalitetsaftaler med behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem (jf. folkeskolelovens § 57 f, stk. 1)
- 2) tilsyn med kommunernes tilsyn med overholdelsen af kvalitetsaftaler med behandlings- og specialundervisningstilbud og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem (jf. folkeskolelovens § 57 g, stk. 1)

Ministeriet bemærker for god ordens skyld, at regeringen i regi af politisk prioriteret opgavebortfald havde foreslået, at de lovbestemte statslige tilsyn med kvalitetsaftaler blev afskaffet, men at der ikke var opbakning hertil fra folkeskoleforligskredsen, dvs. regeringens forslag om at afskaffe disse tilsyn bortfaldt.

Med hensyn til ordningen med meddelelser til kommunalbestyrelser om folkeskoler med bekymrende kvalitet og forslaget fra Skole og Forældre om

forbedring af den gældende ordning ved en tilføjelse om, at det ikke alene er kommunalbestyrelsen, men også skolens leder og skolebestyrelsen ved de berørte skoler, som skal underrettes, bemærker ministeriet, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i sin konkrete administration af ordningen sender en orienteringsmail til hovedadressen på de folkeskoler, der har bekymrende kvalitet, og hvoraf det fremgår, at skolen kan kontakte den kommunale forvaltning ved spørgsmål. Orienteringsmailen er adresseret til både skolens ledelse og skolebestyrelsen. Når det ikke er muligt at sende skolerne den samlede orienteringsmail til kommunalbestyrelsen om folkeskoler med bekymrende kvalitet, skyldes det, at den kan indeholde fortrolige data fra obligatoriske test på andre skoler i kommunen.

Ministeriet bemærker endeligt i forhold til KL's ønske om en lempelse af indberetningen af timetal og undervisningstid, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at afskaffelsen af det statslige tilsyn med kommuners og skolars overholdelse af minimumstimetallene for undervisningstimer i fagene er behandlet i lovforslag nr. L 41 om ændring af lov om folkeskolen, lov om erhvervsuddannelser og forskellige andre love (Folkeskolens kvalitetsprogram m.v.), der blev fremsat for Folketinget den 3. oktober 2024. I dette lovforslag fremgår det, at der ikke fremover skal gennemføres et lovbestemt timetalstilsyn med skolernes planlagte timetal. Herved vil det statslige tilsyn med kommunernes indberetninger af planlagte timetal ikke længere være lovfæstet, hvis lovforslag nr. L 41 bliver vedtaget. I høringsnotatet over lovforslaget har Børne- og Undervisningsministeriet desuden tilkendegivet, at ministeriet fortsat på ulovbestemt grundlag har en generel forpligtelse til at følge med i, hvordan lovgivningen inden for ministeriets område administreres, herunder om lovgivningen generelt overholdes, og om den fortsat er hensigtsmæssig (ulovbestemt sektortilsyn). Det fremgår endvidere af høringsnotatet, at Børne- og Undervisningsministeriet derfor fortsat vil have behov for at modtage oplysninger fra kommuner og skoler om omfanget af undervisningen, som kan danne grundlag herfor, og som tager hensyn til at begrænse de administrative byrder, der er forbundet med indberetningen af oplysningerne.

Høringsvarene har på den baggrund ikke givet anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag nr. L 94.

2.2.3.2. Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

FOA skriver, at foreningens bemærkninger til afskaffelsen af statsligt kvalitetstilsyn for så vidt også gælder forslaget om afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at ministeriet genovervejer forslaget om at afskaffe det statslige tilsyn med de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, da lovforslaget ikke indeholder en nærmere vurdering af, om tilsynet med regionale undervisningstilbud

er unødigt. Institutet bemærker, at grundet den korte høringsfrist har instituttet ikke haft mulighed for at vurdere denne del af lovforslaget nærmere, men at tilbuddene retter sig mod børn med handicap, som kan have betydelige udfordringer. STUK har selv anført i styrelsens tilsynsberetning fra 2022, at "Som i de tidligere tilsyn med de regionale skoler kan der konstateres udfordringer i anvendelsen af regelgrundlaget" og "Gennemgående problemstillinger har været reglerne om registrering af elevfravær og den kommunale PPR-betjening i forbindelse med de lovpligtige pædagogisk-psykologiske vurderinger".

Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS) mener, at det er dybt problematisk at fjerne tilsynet på specialundervisningsområdet, og anbefaler på det kraftigste, at tilsynet bevares.

Skole og Forældre kan ikke støtte nedlæggelsen af det statslige tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v., da der også her er behov for et blik udefra.

Socialpædagogerne anfører bl.a., at med den foreslåede nedlæggelse af det statslige kvalitetstilsyn, bortfalder sanktionsmulighederne og den fagligt kompetente eksterne kvalitetskontrol med kommunernes tilsyn med og tilbuddenes varetagelse af specialundervisningen i såvel folkeskolen som på børne- og ungehjem med en kvalitetsaftale. Socialpædagogerne finder det bekymrende, hvis der fremadrettet ikke er et eksternt tilsyn med kvaliteten af undervisningstilbuddene på børne- og ungehjem. Socialpædagogerne anfører bl.a. også, at der er et særligt behov for, at der gennemføres tværgående tilsyn af en samlet myndighed, der har mulighed for at sikre kvaliteten og ensartetheden på tværs af kommuner og tilbud, og at der med den foreslåede nedlæggelse af tilsynet er der risiko for større forskelle mellem kommuner og undervisningstilbud end i dag, og at der ikke sættes ind over for de skoler, der ikke sikrer den tilstrækkelige kvalitet. Socialpædagogerne opfordrer til, at beslutningen om at fjerne det statslige tilsyn med specialundervisningsområdet genovervejes.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen ønsker som led i politisk prioriteret opgavebortfald at sanere i de statslige tilsyns- og kontrolopgaver, hvor der allerede gælder et kommunalt eller regionalt myndighedsansvar, fx på folkeskoleområdet. Forslaget om afskaffelse af det lovbestemte statslige tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. skal ses i lyset heraf. Opgavebortfaldet skal være med til at udmønte regeringens ambition om færre statslige ansatte.

Regeringen har samtidig tillid til, at regionerne som ansvarlig myndighed griber ind, hvis det konstateres, at en af regionens skoler administrerer i strid med reglerne.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil Børne- og Undervisningsministeriet fortsat på ulovbestemt grundlag have en generel for-

pligtelse til at følge med i, hvordan lovgivningen inden for ministeriets område administreres, herunder om lovgivningen generelt overholdes, og om den fortsat er hensigtsmæssig (ulovbestemt sektortilsyn). Der er, ligesom det er tilfældet med det ulovbestemte statslige tilsyn med regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v., som foreslås afskaffet, tale om et legalitetstilsyn. I det ulovbestemte sektortilsyn ligger ikke en pligt til at udøve et legalitetstilsyn, da denne opgave er en del af det regionale tilsyn i forhold til enkeltsager.

De regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. inden for folkeskolen vil som regionale institutioner være underlagt det almindelige tilsyn med regionerne, som varetages af Ankestyrelsen. Ankestyrelsen fører et legalitetstilsyn med, at regionerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen kan ikke tage stilling til, om en regions dispositioner er rimelige, hensigtsmæssige eller i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Ligeledes kan Ankestyrelsen ikke tage stilling til regionens skønsudøvelse, i det omfang skønnet er udøvet inden for lovgivningens rammer.

Det bemærkes endvidere, at forældre som hidtil har mulighed for at klage til Klagenævnet for Specialundervisning over regionsrådets afgørelser om det nærmere indhold af undervisningen for elever, der henvises af kommunalbestyrelsen til specialundervisning ved regionsrådets foranstaltning, jf. folkeskolelovens § 51, stk. 8.

Høringssvarene har på den baggrund ikke givet anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag nr. L 94.

2.2.3.3. Nedlæggelse af Rådet for Børns Læring

Børne- og Kulturchefforeningen er bekymret over besparelserne på bl.a. Rådet For Børns Læring, idet rådet sammen med DCUM er udtryk for varetagelsen og fremdriften af en række vidensniveauer, der tilsammen bistår med kompetence på børne- og ungeområdet.

BUPL er meget ærgerlig over forslaget og uenig i de anførte begrundelser i lovforslaget om, at Rådet for Børns Læring forslås nedlagt, bl.a. med henvisning til etableringen af Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud, de betydelige overlap mellem repræsentanter samt den løbende nedsættelse af ad hoc-ekspertgrupper og kommissioner med lignende rådgivende funktioner i forhold til afgrænsede problemstillinger. Dette både da de nævnte alternative fora har en anden sammensætning end Rådet for Børns Læring, da rådet som noget særegent har et undersøgende formål, der løbende er mundet ud i konkrete undersøgelser, og da en af styrkerne ved Rådet for Børns Læring netop er dets brede blik på dagtilbud, undervisning og uddannelse og dets brede sammensætning af forskere og praktikere.

Børnerådet mener grundlæggende, at etableringen af Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud har været godt, fordi det har bragt praksisperspektivet tættere på lovgivere, men hæfter sig ved, at de to fora primært inviteres til at kvalificere kommende politiske initiativer og er præget af stor pragmatisme pga. de partsrepræsentanter, der sidder i dem. Det kan have en værdi i sig selv, men står i kontrast til Rådet for Børns Læring mere uafhængige og proaktive rolle. Børnerådet anfører endvidere, at børn har ret til en skole af høj kvalitet, jf. børnekonventionens art. 28-29, og at udvikling af kvalitet kræver en vis uafhængighed, en frihed og et mod til at indtage et klart børneperspektiv og tænke nyt og forfra. Ifølge Børnerådet er Rådet for Børns Læring i deres årlige beretninger kommet med forslag til initiativer, der rusker op i mange års skoleforståelse og peger ind i fremtiden og en mere børnevenlig skole. Børnerådet er optaget af, at en fortsat udvikling af folkeskolen er højt prioriteret. Såfremt ønsket om at nedlægge Rådet for Børns Læring står til troende, anbefaler Børnerådet, at regeringen tager ansvar for at etablere fora for eller invitere relevante parter til en fortsat udvikling af dagtilbud og skoler, så de indrettes og tilpasses med blik for børnene, som er dem, de er til for.

Børns Vilkår er skeptisk indstillet overfor, at Rådet for Børns Læring nedlægges. Børns Vilkår er bekymret for, at den mere snævre kreds af interessenter, der er repræsenteret i hhv. Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud giver den fornødne bredde og repræsentation ift. at varetage drøftelserne om udviklingen af området. Rådet for Børns Læring varetager ifølge Børns Vilkår herudover en vigtig og en særlig plads på området, fordi rådet rådgiver børne- og undervisningsministeren på både dagtilbud og skoleområdet og dermed også har fokus den vigtige overgang mellem dagtilbud og skole.

Danmarks Lærerforening mener, at det i lyset af etableringen af Sammen om Skolen er en fornuftig prioritering at nedlægge Rådet for Børns Læring. Foreningen foreslår, at samarbejdet med folkeskolen parter skrives ind i folkeskoleloven, med det formål, at folkeskolens udvikling sker i samarbejde med skolens parter og ved inddragelse af viden fra forskning og praksis.

Dansk Folkeoplysnings Samråd mener, at Rådet for Børns Læring skal fortsætte sit arbejde i den nuværende form og ramme og peger på, at rådet udmærker sig ved repræsentation fra en lang række af skoleforeninger og øvrige interessenter, og er det sted, der samler og formidler viden og input om og fra den store mangfoldighed, som findes på området. Nedlæggelse af rådet vil ifølge Dansk Folkeoplysnings Samråd begrænse den information og viden, som institutioner og tilbud fremadrettet udvikles og besluttet på baggrund af, og dette vil gøre sektoren fattigere, mindre mangfoldig og inkluderende i en tid, hvor behovet er præcist det modsatte.

Efterskoleforeningen stiller sig kritisk over for forslaget om at nedlægge Rådet for Børns Læring. Foreningen mener ikke, at de to fora, Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for dagtilbud, kan erstatte et eksternt uafhængigt råd, der er hjemlet ved lov. Foreningen peger på, at Rådet for Børns Læring udmærker sig bl.a. Ved at have udpegede ekspert-medlemmer med en særlig indsigt i forhold i folkeskolen og dagtilbud udover medlemmer, der er udpeget som repræsentant for sin organisation. Foreningen frygter, at nedlæggelsen af rådet vil betyde, at den uafhængige stemme forsvinder i debatten.

FH finder det ærgerligt, at Rådet for Børns Læring nedlægges, dels fordi rådet har et undersøgende formål, der løbende er mundet ud i konkrete undersøgelser, dels fordi rådet har et bredt blik på dagtilbud, undervisning og uddannelse.

FOA mener, at præmissen for nedlæggelsen af Rådet for Børns Læring er forkert. FOA henviser til, at FOA fx ikke er repræsenteret i Sammen om Skolen. FOA peger endvidere på den forskel, at drøftelserne i Rådet for Børns Læring har haft en hel anden karakter end drøftelserne i Kvalitetsforum for Dagtilbud, fordi de i modsætning til rådet har et undersøgende formål, som er mundet ud i konkrete undersøgelser af noget, der har været underbelyst. Undersøgelserne er desuden mundet ud i nogle konkrete anbefalinger til regeringen. Hvorimod drøftelserne i Kvalitetsforum har drøftelserne i højere grad karakter af at være politiske partsindlæg. At Rådet for Børns Læring også var sammensat af forskere og praktikere, betød at parterne i højere grad samtalte om Kvalitet i Dagtilbud og Skole som et samlet hele og ikke to adskilte størrelser. Foreningen ikke er i tvivl om, at kvalitetsundersøgelserne i dagtilbud 0-5 år, er sat i gang på baggrund af Rådets anbefalinger, hvor både forskere, praktikere og fagforeninger stod sammen om ønsket om at få gennemført netop de undersøgelser, og at foreningen ikke har oplevet, at der på baggrund af møder i Kvalitetsforum har været lignende konkrete effekter af møderne.

FOLA mener, at forslaget om at nedlægge Rådet for Børns Læring er dybt problematisk. Rådet har historisk haft et forsknings- og vidensbaseret sigte, som har styrket dialogen mellem forskellige aktører og leveret anbefalinger til konkrete kvalitetsforbedringer på dagtilbudsområdet. Ifølge FOLA er erstatningen af rådet med forummet Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud utilstrækkelig, da disse fora primært varetager partsindlæg frem for den uvildige rådgivning, som har været en kernefunktion i Rådet for Børns Læring. FOLA frygter, at kvaliteten i dagtilbud og skoleområdet vil blive negativt påvirket af dette tab af en samlet og tværgående videns- og dialogplatform. FOLA er særligt bekymret for, om kvalitetsudfordringer, som dem der er beskrevet i kvalitetsundersøgelsen for daginstitutioner 0-2 år, "Kvalitet i dagtilbud" fra 2023, også for fremtiden vil blive beskrevet og fremlagt, hvis Rådet nedlægges, herunder hvad det betyder for rapporten om 3-5-årsområdet, som skal udkomme i år. FOLA bemærker desuden, at der ikke havde været en kvalitetsrapport om dagtilbuddene, hvis det ikke var for Rådet for Børns Læring.

KL bakker op om forslaget om at nedlægge Rådet for Børns Læring og deler opfattelsen af, at Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud samt de ekspertgrupper og kommissioner, der løbende nedsættes, vil kunne erstatte de drøftelser, funktioner og opgaver, som Rådet for Børns Læring varetager.

Landsorganisationen Danske Daginstitutioner (LDD) ønsker at tilkendegive bekymring over, at Rådet for Børns Læring nedlægges, da rådets opsamling af tendenser på dagtilbudsområdet herunder anbefalinger af udviklingsperspektiver kontinuerligt, siden rådet blev etableret, ifølge organisationen har gjort en positiv forskel på dagtilbudsområdet.

Red Barnet anfører, at en nedlæggelse af Rådet for Børns Læring vil betyde, at en uafhængig stemme fjernes, og regeringen mister en værdifuld indsigt i, hvad der er vigtigt for at skabe gode opvækstvilkår for børn og unge. Red Barnet anbefaler, at Rådet bibeholdes, og regeringen følger Rådets anbefalinger for at sikre, at den politik der føres, forbedrer kvaliteten af dagtilbud og skoler.

Skole og Forældre anerkender, at Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud varetager en del af den opgave, som er givet Rådet for Børns Læring, men mener, at nedlæggelse af rådet alligevel vil betyde et tab i forhold til det præcise fokus, rådet har på bekæmpelse af negativ social arv, øget integration af børn med anden etnisk baggrund end dansk og inklusion af børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte. Sammenholdt med den beskedne besparelse, nedlæggelsen af rådet vil give, er det efter Skole og Forældres mening en forkert prioritering. Skole og Forældre mener derfor ikke, Rådet for Børns Læring skal nedlægges.

Skolelederforeningen mener, at det med etableringen af partssamarbejdet Sammen om Skolen er en fornuftig prioritering at nedlægge Rådet for Børns Læring. Skolelederforeningen foreslår, at samarbejdet med folkeskolens parter skrives ind i folkeskoleloven, med det formål, at folkeskolens udvikling sker i samarbejde med skolens parter og ved inddragelse af viden fra forskning og praksis.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen ønsker at sætte ind over for stigningen i antallet af statsligt ansatte de senere år og tage politisk ansvar for at prioritere skarpt i, hvilke opgaver der er allervigtigst. Siden Rådet for Børns Læring blev indført i sin nuværende form i 2014 er der løbende blevet nedsat en række ad hoc-ekspertgrupper og kommissioner, fx Trivselskommissionen, som varetager lignende rådgivende funktion som rådet i forhold til afgrænsede problemstillinger. Senest har folkeskoleforligskredsen i forbindelse med aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram i marts 2024 bl.a. aftalt at etablere en ekspertgruppe for Fagfornyelsen, en ekspertgruppe for prøver og endelig en lovforberedende ekspertgruppe, der skal se på regler for specialundervisning.

Ministeriet mener derfor, at denne type rådgivende funktioner fortsat vil blive varetaget i sådanne sammenhænge, og at der derfor ikke længere er samme behov for et særskilt organ som Rådet for Børns Læring, som rådgiver bredt på dagtilbuds- og undervisningsområdet.

I tillæg hertil er både Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud blevet etableret, siden rådet blev indført, og det er regeringens opfattelse, at disse to fora i stedet er blevet de fora, hvor drøftelser med interessenter om udviklingen af henholdsvis dagtilbud og folkeskolen primært finder sted. Der er desuden betydeligt overlap mellem repræsentanter for interessenter i Sammen om Skolen og Kvalitetsforum for Dagtilbud og de 18 organisationer, som udpeger medlemmer til Rådet for Børns Læring.

Høringssvarene har på den baggrund ikke givet anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag nr. L 94.

2.2.4. Opgavebortfald vedrørende kommunale internationale grundskoler

2.2.4.1. Afskaffelse af lovbestemt statsligt tilsyn med kommunale internationale grundskolers kvalitetsudvikling

Skole og Forældre kan ikke støtte afskaffelsen af statsligt kvalitetstilsyn med kommunale internationale grundskoler, da der er behov for et blik udefra.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at regeringen ønsker som led i politisk prioriteret opgavebortfald at sanere i de statslige tilsyns- og kontrolopgaver, hvor der allerede gælder et kommunalt myndighedsansvar fx i forhold til kommunale internationale grundskoler. Forslaget om afskaffelse af det lovbestemte statslige tilsyn med kommunale internationale grundskolers kvalitetsudvikling skal ses i lyset heraf. Opgavebortfaldet skal være med til at udmønte regeringens ambition om færre statslige ansatte.

Regeringen har samtidig tillid til, at kommunerne som ansvarlig myndighed løbende følger og udvikler kvaliteten af undervisningen på kommunernes egne kommunale internationale grundskoler, idet omfang kommunernes har oprettet sådanne, og griber ind i tilfælde af problemer.

Høringssvaret har på den baggrund ikke givet anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag nr. L 94.

2.2.5. Opgavebortfald vedrørende klage over afgørelser på gymnasieområdet m.v.

2.2.5.1. Klage over afgørelser fra private institutioner for gymnasiale uddannelser og ophævelse af bemyndigelse

Danmarks Private Skoler støtter samlet set, at de private gymnasier får friere rammer til at træffe beslutninger og håndtere klager, og anfører, at det vil styrke de private gymnasiers selvstændighed og ansvarlighed.

DGS finder det stærkt kritisabelt, at man fjerner muligheden for, at elever på private gymnasier kan klage til STUK over institutionens leders beslutninger om retslige spørgsmål. Det vurderes, at det vil begrænse elevrettigheder på de private institutioner. Foreningen finder det ude af trit med de behov, de oplever, gymnasieelever på både offentlige og private institutioner har. DGS finder det ligeledes yderst kritisabelt, at man fjerner muligheden for elever på de almengymnasiale uddannelser, såvel som på FGU (selv om denne lovgivning ikke er udmøntet fsva. FGU) til at klage til ministeriet over ledelsens beslutning om bortvisning på baggrund af studie- og ordensregler. Dette stiller den enkelte elev i en utrolig sårbar position, hvor der ikke er mulighed for at klage til en højere myndighed, mens rektorerne får tildelt en på sin vis ukontrollerbar magt til at bortvise elever. DGS er enige i behovet for forsimpling af klageadgangen på det gymnasiale område, men finder det bydende nødvendigt, at man i stedet indfører klagemuligheder på erhvervsuddannelserne på lige fod med det almengymnasiale område og udmønter den vedtagne lovgivning på FGU på en måde, der sikrer og øger elevernes retssikkerhed, ikke formindsker den.

Skole og Forældre anfører, at de ikke har bemærkninger til denne del af lovforslaget.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at ministeriet er opmærksomt på, at elevernes retssikkerhed forringes som følge af, at muligheden for administrativ rekurs afskæres for elever og kursister på private institutioner for gymnasiale uddannelser, og af, at muligheden for alle gymnasiale elever for at klage over ikke retlige spørgsmål ophæves. Begrundelsen herfor er politisk prioriteret opgavebortfald i staten. Med førstnævnte afskæring er der tale om en harmonisering med reglerne for elever på frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler.

Høringssvarene har på den baggrund ikke givet anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag nr. L 94.

2.2.6. Opgavebortfald vedrørende vedtægtsområdet på de frie skolers område

2.2.6.1. Forenkling af vedtægtsområdet for de frie skoler

Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier er for forenkling og afvikling af bureaukrati og bureaukratiske tilsyn. Foreningen er stærkt bekymret for, at indførelse af standardvedtægter bliver på bekostning af skolernes frihed og autonomi, herunder til at udtrykke deres unikke formål og værdigrundlag med egne ord. Foreningen ser endvidere med alvor på risikoen for, at standardvedtægterne kan påvirke skolernes frihed

til selv at sammensætte deres bestyrelser. Foreningen er skeptisk overfor, om den foreslåede standardvedtægt reelt vil skabe ressourcemæssige besparelser på statsligt niveau, herunder hvis der er planer om en omfattende kontrol af, om alle frie skoler opfylder kravene i standardvedtægten inden for en given tidsfrist. Foreningen finder videre, at skolerne står over for en betydelig arbejdsbyrde, hvis deres vedtægterne skal tilpasses den nye standardvedtægt, hvorfor der bør overvejes fleksible løsninger, herunder en længere eller differentieret tidsfrist for skoler, der inden for de eneste år allerede har fået godkendt en ny vedtægt af ministeriet. Foreningen forventer at blive inddraget i processen omkring udformningen af eventuelle standardvedtægter.

Dansk Firmaidræt hilser forenklingen af vedtægtsområdet velkommen og håber standardvedtægterne vil give skolerne frihed til at tilpasse deres indsats til at fremme elevernes sundhed og trivsel, herunder fysisk aktivitet.

Efterskoleforeningen tilslutter sig forslaget om, at standardvedtægten gøres obligatorisk. Det er afgørende, at skolernes individuelle særkende fortsat kan afspejles i vedtægterne, herunder skolernes eget selvvalgte værdigrundlag. Foreningen noterer, at skolerne efter forslaget bevarer en del frihedsrettigheder i udformningen af vedtægterne således, at ændringen primært er af teknisk karakter og ikke medfører indskrænkning i det materielle indhold. Foreningen ser frem til samarbejdet omkring udformningen af den foreslåede standardvedtægt.

Friskolerne har ikke bemærkninger.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark anfører, at indførelsen af obligatoriske standardvedtægter for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser har konsekvenser for folkehøjskolerne, da der er en række kombinerende høj- og efterskoler eller høj- og frie fagskoler, hvor der er én vedtægt. Det er vigtigt, at folkehøjskolerne fortsat kan anvende egne formuleringer og lave tilføjelser, så længe deres vedtægter ikke kan siges at være i modstrid med standardvedtægten. Der opfordres på den baggrund til, at der indføres lempelser i den foreslåede lovgivning, der sikrer, at det stadig vil være muligt at fravige standardvedtægternes indhold for kombinerede skoler.

Skole og Forældre har ingen kommentarer vedrørende forenklingen af vedtægtsområdet.

Børne- og Undervisningsministeriet bemærker, at det fremgår af de specielle bemærkningerne til lovforslagets §§ 8-10, at der i standardvedtægten vil være muligheder for skolerne til enten selv at til- eller fravælge formuleringer i standardvedtægten eller selv at formulere vedtægtsbestemmelseres ordlyd inden for nærmere angivne rammer. Det vil således være op til den enkelte frie skole selv at formulere beskrivelsen af skolens værdigrundlag,

hvis skole vil anføre sit værdigrundlag i vedtægten. De frie skolars muligheder inden for lovgivningens rammer for at fastlægge deres bestyrelsessammensætning i deres vedtægter ændres ikke med lovforslaget.

Med hensyn til ressourcemæssige forhold både for ministeriet og skoler vurderes lovforslaget som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt.

2.6.1.2 alene at standardiserer formen for vedtægterne med henblik på at lette forståelsen og dermed tilvejebringe en administrativ lettelse for både de frie skoler og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Ordningen med en obligatorisk standardvedtægt forventes at forenkle styrelsens tilsyn med, at skolernes vedtægter er i overensstemmelse med lovgivningen, idet vedtægten vil skulle være opbygget i overensstemmelse med standardvedtægten, hvorfor det vil være enklere at kontrollere vedtægtens overensstemmelse med lovgivningen. Ordningen forventes samtidig at lette skolernes arbejde med at udarbejde vedtægter eller ændringer af vedtægten ved, at det kan ske med baggrund i den skabelon den obligatoriske standardvedtægt vil udgøre. Forslaget vil således indebære et enklere løbende tilsyn med samtlige institutioners vedtægter, hvorfor intensiteten i tilsynet også kan reduceres på tværs af vedtægtsområderne. Det bemærkes, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har erfaring med obligatoriske standardvedtægter for de statsfinansierede selvejende institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser samt forberedende uddannelser. Erfaringen viser, at obligatoriske standardvedtægter både letter det administrative arbejde for institutionernes bestyrelser samt styrelsens tilsynsopgave.

Realiseringen af den nævnte forenklingen forudsætter, at der skulle en implementering af ordningen med obligatoriske standardvedtægter inden for en fastsat frist. Tidsfristerne vil skulle fastsættes under hensyntagen til, at de berørte skoler skal have rimelig tid til at ændre vedtægterne i overensstemmelse med de enkelte vedtægters procedurer for gennemførelse af vedtægtsændringer. Med henblik på implementering af de første obligatoriske standardvedtægter for frie grundskoler, efterskoler, frie fagskoler og private institutioner for gymnasiale uddannelser, der udstedes med virkning fra lovens ikrafttrædelsen den 1. juli 2025, forventes det fastsat, at de frie skoler inden den 1. januar 2027 skal have bragt deres vedtægter i overensstemmelse med de obligatoriske standardvedtægter. Fastsættelsen af den forventede frist er sket med hensyn til, at de frie skoler kan nå at afholde både ordinær og ekstraordinær generalforsamling, såfremt deres vedtægter stiller krav herom for at vedtage vedtægtsændringer.

Med hensyn til inddragelse af skoleforeningerne ved udformningen af standardvedtægternes indhold fremgår det af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.6.1.2, at det vil foregå under inddragelse af de respektive skoleforeninger. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil således inddrage skoleforeningerne på det frie skoleområde i processen med udarbejdelsen af standardvedtægterne for de frie skoler.

Med hensyn til kombinerende institutioner vil der blive taget højde for de særlige forhold, herunder for så vidt angående folkehøjskoler, ved udformningen af standardvedtægterne. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil i processen med udformningen af standardvedtægterne inddrage relevante parter.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag nr. L 94 på Børne- og Undervisningsministeriets egen foranledning ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter. Høringssvarene har ikke givet anledning til at foreslå ændringer i det fremsatte lovforslag.